

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Fkf.144/2013/31. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év január hó 22., 24. és február hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 3.Fk.94/2010/501. számú ítéletét valamennyi vádlott vonatkozásában **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

I. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján - helyesen - 30 rendbeli, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti és bűnös 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntetében, mint társtettes (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont).

A kiszabott szabadságvesztést 2 (kettő) év 6 (hat) hónap fegyházbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 3 (három) évre **súlyosítja**.

II. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján - helyesen - 46 rendbeli, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti és bűnös 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntetében, mint társtettes (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont).

A kiszabott szabadságvesztést 2 (kettő) év 6 (hat) hónap börtönbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 3 (három) évre **súlyosítja**.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap.

III. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján - helyesen - 22 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti és bűnös 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntetében, mint társtettes (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont).

A kiszabott szabadságvesztést 1 (egy) év 10 (tíz) hónap börtönbüntetésre **súlyosítja**.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés háromnegyed részének a kitöltését követő nap.

V. r. vádlott cselekményét a 2012. évi C. törvény alapján folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, b) pont II. fordulat) minősíti.

A kiszabott szabadságvesztés próbaidejének tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**, egyúttal a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

A pénzmellékbüntetést 50 (ötven) napi tétel, napi tételenként 2000 (kettőezer) forint pénzbüntetésként tekinti kiszabottnak.

Az összesen 100.000 (egyszázezer) forint pénzbüntetést, meg nem fizetése esetén, napi tételenként kell egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

VIII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) évre, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont), 1 rendbeli csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XIX. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont), 1 rendbeli csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 10 (tíz) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont), 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXIII. r. vádlott vonatkozásában a Győri Járásbíróság 2013. év április hó 30. napján jogerős Bk.137/2013/2. számú végzését hatályon kívül helyezi, és az abban lopás büntette miatt alkalmazott próbára bocsátást megszünteti.

XXIII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont), 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXV. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 2 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont és Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXI. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntetnének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntetnének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont és Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXIII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntetnének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont és Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXIV. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntetnének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont és Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXV. r. vádlott vonatkozásában a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság 2012. év március hó 19. napján jogerős Bk.49/2012/2. számú végzését hatályon kívül helyezi, és az abban lopás vétsége miatt alkalmazott próbára bocsátást megszünteti.

XXXV. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont és Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXVI. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXVIII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont), 1 rendbeli csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 8 (nyolc) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XXXIX. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont), 1 rendbeli csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 10 (tíz) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XLIII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont), 1 rendbeli csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 8 (nyolc) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XLIV. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont), 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 8 (nyolc) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XLV. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont), 1 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás vétségének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 8 (nyolc) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

XLVIII. r. vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény alapján 2 rendbeli csalás büntettének (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont, Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont) és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

A kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) év 2 (kettő) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A másodfokú bíróság I. r. vádlottal szemben 1.322.350 (egymillió-kettőszázhuszonkettőezer-háromszázötven) forint, II. r. vádlottal szemben 3.114.090 (hárommillió-száztizennégyezer-kilencven) forint, míg III. r. vádlottal szemben 1.791.100 (egymillió-hétszázkilencvenegyezer-egyszáz) forint erejéig vagyonelkobzást rendel el.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által I. r. vádlottnak a Mosonmagyaróvári Földhivatalnál nyilvántartott,

- a ... belterület ... helyrajzi számú ingatlan 1/1 tulajdoni hányadára,
- a ... belterület .. helyrajzi számú ingatlan 804/8444 tulajdoni hányadára,
- a ... forgalmi rendszámú, Iveco Eurocargo 75E 14 típusú tehergépkocsijára,
- a ... forgalmi rendszámú, Porsche Cayenne típusú személygépkocsijára, illetve

II. r. vádlottnak

- a ... belterület ... helyrajzi számú ingatlan 2/20 tulajdoni hányadára és
- a belterület ... helyrajzi számú ingatlan 18/144 tulajdoni hányadára vonatkozó

zár alá vétel feloldására vonatkozó rendelkezést megváltoztatja, és a zár alá vételt továbbra is fenntartja.

Ítélet bevezető részéből a 2012. január 19. és 20-ai tárgyalási napokra utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy I. r. vádlott személyi igazolványának száma ..., II. r. vádlott lakóhelye: ..., személyi igazolványának száma ..., III. r. vádlott személyi igazolványának száma ..., V. r. vádlott személyi igazolványának száma ..., XXXI. r. vádlott személyi igazolványának száma ...

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 251.480 (kettőszázötvenegyezer-négyszáznyolcvan) forint bűnügyi költségből köteles III. r. vádlott 29.820 (huszonkilencezer-nyolcszázhusz) forintot, míg XXXVI. r. vádlott 23.220 (huszonháromezer-kettőszázhusz) forintot az államnak megfizetni.

A fennmaradó 198.440 (százkilencvennyolcezer-négyszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen az ügyész, I. r., II. r., III. r. vádlottak és védőik - I. r. vádlott a kézbesítéstől számított 8 napon belül - fellebbezést jelenthet be, míg a többi vádlott tekintetében fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A Tatabányai Törvényszék a 2012. év március hó 8. napján kihirdetett 3.Fk.94/2010/501. számú ítéletében I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 27 rendbeli, bűnsegédként elkövetett, magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őt - halmazati büntetésül -, mint többszörös visszaesőt 1 év 4 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, emellett a Győri Városi Bíróság B.499/2003/2. számú ítélete kapcsán alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette.

Rendelkezett továbbá az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a kiszabott szabadságvesztésbe.

Ugyanakkor I. r. vádlottat az ellene 25 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], 16 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont], valamint 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. törvény 276. §] miatt emelt vád alól felmentette.

II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 45 rendbeli, bűnsegédként elkövetett, magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őt - halmazati büntetésül - 1 év fogházbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett továbbá a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a kiszabott szabadságvesztésbe.

Ugyanakkor II. r. vádlottat az ellene 33 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], 18 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont], valamint 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. törvény 276. §] miatt emelt vád alól felmentette.

III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 22 rendbeli, bűnsegédként elkövetett, magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őt - halmazati büntetésül -, mint többszörös visszaesőt 1 év 2 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett továbbá a III. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a kiszabott szabadságvesztésbe.

Ugyanakkor III. r. vádlottat az ellene 17 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], 14 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont], miatt emelt vád alól felmentette.

V. r. vádlott bűnösségét folytatólagosan, gazdálkodó szervezet dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetében [1978. évi IV. törvény 251. § (1) bekezdés és (2) bekezdés II. fordulat] állapította meg, amiért őt - halmazati büntetésül - 2 év börtönbüntetésre és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

A pénzmellékbüntetést - meg nem fizetése esetén - 1.000 forintonként rendelte átváltoztatni fogházbüntetésre azzal, hogy a főbüntetés végrehajtása esetén a pénzmellékbüntetést is annak fokozatához igazodóan kell végrehajtani.

V. r. vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. törvény 319. § (1) bekezdés és (3) bekezdés c) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont] és magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őt - halmazati büntetésül - 1 év 10 hónap börtönbüntetésre ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

XII. r., XIX. r., XXV. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLIII. r. és XLVIII. r. vádlottak bűnösségét 2-2 rendbeli csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont, illetve (4) bekezdés a) pont] és 1-1 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §] állapította meg, amiért őket halmazati büntetésül, külön-külön 2-2 év - végrehajtásában 3-3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

XXII. r., XXIII. r., XLIV. r., fiatalkorú XLV. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki 2-2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont, illetve (4) bekezdés a) pont], valamint 1-1 rendbeli, társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őket halmazati büntetésül, külön-külön 2-2 év - végrehajtásában 3-3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

XXXII. r., XXXIII. r., XXXIV. r., XXXV. r. vádlottak bűnösségét 2-2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont] és 1-1 rendbeli, ugyancsak társtettesként megvalósított magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §] állapította meg, amiért őket halmazati büntetésül, külön-külön 2-2 év - végrehajtásában 3-3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

XXXI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], valamint 2 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őt halmazati büntetésül 1 év 10 hónap - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

XXXVI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont] és magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], amiért őt - halmazati büntetésül - 10 hónap, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett, börtönbüntetésre ítélte.

Ugyanakkor felmentette őt 2 rendbeli csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont, illetve (4) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól.

Az elsőfokú bíróság a Bt1-vel szemben 2.409.110 forint, az Bt2-vel szemben 1.789.240 forint, III. r. vádlottal szemben 1.280.000 forint, míg V. r. vádlottal szemben 10.000.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

A magánfélként fellépő Bank1 polgári jogi igényét elutasította.

I. r. vádlott két ingatlanára és négy gépjárművére, illetve II. r. vádlott két ingatlanára elrendelt zár alá vételt feloldotta.

Az elsőfokú bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat döntő részt egyetemlegesen, míg kisebb részben külön-külön, felmerülése arányában kötelezte a bűnügyi költség viselésére, míg annak egy további részéről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete VI. r., VII. r., XLVII. r. vádlottak vonatkozásában a 2012. év március hó 8. napján, XXX. r. vádlott vonatkozásában a 2012. év július hó 24. napján, IV. r., X. r., XI. r., XIII. r., XIV. r., XV. r., XXIV. r., XXVI. r., XXVII. r., XXVIII. r., XXIX. r., XL. r., XLII. r., XLVI. r. vádlottak vonatkozásában a 2012. év november hó 5. napján, XLI. r. vádlott vonatkozásában a 2012. év november hó 7. napján, XLIX. r. vádlott vonatkozásában a 2012. év november hó 21. napján, XVI. r. vádlott vonatkozásában a 2012. év november hó 26. napján, XVII. r. és XVIII. r. vádlott vonatkozásában a 2012. év december hó 11. napján, IX. r. vádlott vonatkozásában a 2012. év december hó 13. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete XX. r., XXI. r. és XXXVII. r. vádlott vonatkozásában 2013. év április hó 11. napján - az ügyészi fellebbezés visszavonása folytán - jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést I. r. vádlott esetében 41 rendbeli, II. r. vádlott esetében 50 rendbeli, III. r. vádlott esetében 31 rendbeli csalás büntettének vádja alóli felmentés miatt, a bűnösségük megállapítása és súlyosabb büntetés kiszabása érdekében.

XXXVI. r. vádlott terhére bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést az ügyész.

I. r., II. r. és III. r. vádlottak, valamint az I. és II. r. vádlott védői elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, míg a III. r. vádlott védője kizárólag felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

V. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

VIII. r., XII. r., XIX. r. és XLVIII. r. vádlottak védői elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, míg XXII. r., XXIII. r., XXV. r., XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r., XXXIV. r., XXXV. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLIII. r., XLIV. , fiatakorú XLV. r. vádlottak és védőik a csalás büntette miatt emelt vád alóli felmentésért, XXXVI. r. vádlott és védője ugyancsak felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség a 2012. év december hó 27. napján kelt B.3124/2007. számú fellebbezésében indítványozta, hogy a másodfokú bíróság I. r. vádlott bűnösségét állapítsa meg további 16 rendbeli csalás büntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], mely cselekményeket bűnsegédként követett el (1., 4., 8., 11., 13., 15., 20., 21., 23., 24., 26., 27., 28. tényállási pontok - az állam sérelmére, 11., 20., 21. tényállási pontok - az állam sérelmére) és 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont] (4., 8., 13., 15., 23., 24., 27., 28. tényállási pontok - az állam sérelmére).

II. r. vádlott vonatkozásában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg bűnösségét további 19 rendbeli csalás büntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], mely cselekményeket bűnsegédként követett el (1., 4., 8., 11., 12., 13., 15., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27., 28. tényállási pontok - az állam sérelmére, 11., 20., 21. tényállási pontok - az állam sérelmére) és 9 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont] (4., 8., 13., 15., 22., 23., 24., 27., 28. tényállási pontok - az állam sérelmére).

III. r. vádlott esetében indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg bűnösségét további 11 rendbeli csalás büntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont], mely cselekményeket bűnsegédként követett el

(1., 4., 8., 11., 13., 15., 23., 24., 27., 28. tényállási pontok - a bank1 sérelmére, 11. tényállási pont - az állam sérelmére) és 8 rendbeli, bűnsegédként elkövetett csalás bűntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont] (4., 8., 13., 15., 23., 24., 27., 28. tényállási pontok - az állam sérelmére).

XX. r. és XXI. r. vádlottak tekintetében indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg bűnösségüket társtettesként elkövetett csalás bűntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont].

XXXVI. r. és XXXVII. r. vádlottak vonatkozásában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg büntetőjogi felelősségüket 2-2 rendbeli, társtettesként elkövetett csalás bűntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont, illetve (5) bekezdés a) pont].

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a 2013. év március hó 25. napján kelt BF.12/2010/20-I. számú átiratában az ügyész által I. r., II. r. és III. r. vádlottak terhére, bűnösségük további bűncselekményekben történő megállapítása és a büntetések súlyosítása érdekében bejelentett fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn.

Ugyanakkor XX. r., XXI. r., XXXVI. r. és XXXVII. r. vádlottak ellen bűnösségük további bűncselekményekben történő megállapítása és büntetéseik súlyosítása érdekében bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta.

I. r., II. r., III. r. vádlottak és védőik által részben felmentésért, részben enyhítésért, illetve V. r. vádlott által felmentésért bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

VIII. r., XII. r., XIX. r., XXII. r., XLVIII. r. vádlottak védői által részben felmentésért, részben enyhítésért, XXIII. r., XXV. r., XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r., XXXIV. r., XXXV. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLIII. r., XLIV. r. és fiatalok XLV. r. vádlottak védői által felmentésért bejelentett fellebbezéseket a felmentésre irányuló részükben tartotta alaposnak.

A Fellebbviteli Főügyészség a fent megjelölt átiratában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályokat maradéktalanul betartotta, és az igen részletesen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a Tatabányai Törvényszék legnagyobb részt megalapozott történeti tényállást állapított meg. Azonban rámutatott, hogy ítéletszerkesztési hibát követett el az elsőfokú bíróság, mert a határozat tényállásában több helyen keverednek a ténymegállapítások a jogi indokolással, illetve a bizonyítékok értékelésének elemeivel, azonban a történeti tényeket a bíróság ennek ellenére jórészt helyesen állapította meg.

A Fellebbviteli Főügyészség rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mivel a Tatabányai Törvényszék az egyes tényekből további tényekre helytelenül következtetett. E körben kiemelte, hogy az

elsőfokú bíróság helytelenül jutott arra a következtetésre, miszerint a vádlottak a fizetőképesség, illetőleg a fizetési készség tekintetében a pénzügyintézetet megtévesztve, annak és a Magyar Államnak kárt okoztak volna. Szintén téves ténybeli következtetéssel jutott arra a megállapításra az elsőfokú bíróság, hogy az I. és II. r. vádlottak azokban az esetekben, amikor az általuk vezetett gazdasági társaság az ingatlanok forgalmazása során a vevő és az eladó közé „ékelődött” (1., 4., 6., 12., 13., 15., 16., 25., 26. tényállási pontok), jogtalan haszonhoz jutott.

Álláspontja szerint azonban az elsőfokú bíróság ítéletének fentebb idézett megalapozatlansága helyes ténybeli következtetés levonásával kiküszöbölhető. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az egyes tényállásokból mellőzze annak megállapítását, hogy a hitel folyósításával a bank1-et, illetve a Magyar Államot kár érte. Ezzel összefüggésben azt is indítványozta, hogy az érintett tényállási pontokból mellőzze a Fővárosi Ítéltábla azt az ítéleti megállapítást is, hogy I. r. és II. r. vádlottak az ügylet folytán jogtalan haszonhoz jutottak. Az így helyesbített tényállás - a fellebbviteli főügyészség eredeti indítványa szerint - már teljes körűen megalapozott és felülbírálatra alkalmas.

A szóban forgó első ügyészi indítvány kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, azonban a tényállásból a vádlottak bűnösségére levont következtetés csak részben okszerű. Az ügyész úgy foglalt állást, hogy a csalás büntetvényének megítélése során tévedett az első fokon eljáró Tatabányai Törvényszék, amikor a IV., VIII., XII., XIX., XXII., XXIII., XXV., XXXI-XXXV., XXXVIII., XXXIX., XLI., XLIII-XLV., XLVII., XLVIII. r. vádlottak bűnösségét a bűncselekményekben megállapította, illetőleg a többi terhelt esetében a vádlottakat bizonyítottság hiányában mentette fel. Az ügyészi álláspont szerint ugyanis sem a vád, sem pedig az elsőfokú ítélet tényállása alapján nem állapítható meg a vádlottak terhére a csalás elkövetése a hitelek felvételével kapcsolatban. E körben kifejtette, hogy a csalás célzatos bűncselekmény, kizárólag szándékosan követhető el, és az elkövető szándékának - legalább eshetőlegesen - a bekövetkezett eredményre, a kárra is ki kell terjednie. A megalapozott tényállásból azt lehet megállapítani, hogy a hitelt felvevő vádlottak úgy vettek fel hitelt a pénzügyintézettől, hogy annak teljes körű ingatlan fedezete volt. Az ügyészi érvelés lényege szerint a fedezetül felajánlott ingatlanok értékét a pénzügyintézet a jogszabályban és a belső szabályzataiban foglaltak szerint állapította meg, és ezzel kapcsolatos törvénysértést a bizonyítási eljárás sem tárt fel. A folyósított hitel összegét a fedezetül felajánlott ingatlan értékéhez viszonyítva állapították meg oly módon, hogy az adós esetleges fizetéseképtelensége esetén a hitelt folyósító pénzügyintézet az ingatlan értékéből valamennyi felmerült kiadását megtérítheti, következésképpen az bank1-et kár nem éri abban az esetben sem, ha a hitelt felvevő nem tudja, vagy nem akarja törleszteni a felvett hitelt. Ebben az esetben ugyanis az állapítható meg, hogy a hitelt felvevő terhelt magatartása nem károkozásra irányul, csupán a hitel megtévesztéssel történő megszerzésére. Az tény, hogy a hitelt felvevő vádlottak a hitelnyújtás egy lényeges feltétele, a rendszeres havi jövedelem tekintetében a pénzügyintézetet megtévesztették, amikor valótlán tartalmú munkáltatói igazolásokat nyújtottak be. Ez azonban nem változtat azon a tényen - az ügyészi érvelés szerint -, hogy a hitel

felvételekor, annak teljes körű fedezete volt a jelzálogjoggal biztosított ingatlan formájában. A bank vagyonában a hitel megtévesztéssel elért folyósításakor értékcsökkenés nem következett be: a pénzeszköz helyébe lépett a tőke, kamat és járulékok együttes összegével megegyező követelés, melynek vagyoni értékével megegyező értékű biztosítékot nyújtott a hitelfelvevő a hitelezőnek.

Mindezek alapján a Győri Fellebbviteli Főügyészség a most ismertetett átiratában azt az álláspontot foglalta el, hogy a hitelfelvétellel elkövetett csalás az ítélettel érintett egyik vádlott terhére sem állapítható meg.

Szintén nem látta megállapíthatónak a csalás büntetét I. r. és II. r. vádlottak részéről azokban a tényállási pontokban, amikor az e két vádlott által vezetett gazdasági társaságok vásárolták meg az ingatlant az eladótól, majd adták tovább a hitelt felvevő vevőknek. E magatartás etikussága ugyan megkérdőjelezhető, azonban a pénzintézetet nem tévesztették meg, kárt nem okoztak neki, a hitelfelvevő ügyfelek részéről az ilyen tartalmú szerződés megkötésére kényszer nem volt, így is megérte nekik az ingatlant megvásárolni, következésképpen ezen jogügyletek a közvetítői kereskedelem körébe vonhatók, és a Btk.-ban megfogalmazott törvényi tényállást nem merítenek ki.

Ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjának adott hangot, hogy I. r., II. r. és III. r. vádlottak elkövették a csalást a bank1 sérelmére a részükre átutalt jutalékok tekintetében. Az I. és II. r. vádlottak ugyanis hitelközvetítői szerződést kötöttek a bank1-el, amelyben vállalták, hogy a pénzintézet számára hitelt felvevő személyeket kutatnak fel, azokat a hitelkonstrukciók tekintetében teljes körűen kioktatják, illetve összeállítják a hitel igényléséhez szükséges dokumentációt. Mindezt a tevékenységükért a folyósított hitel meghatározott százalékát jutalékként fizette ki részükre a bank1. Az I. és II. r. vádlottak a III. r. vádlott közreműködésével a szerződésből folyó kötelezettségüket súlyosan megszegték, ezáltal jogtalanul jutottak hozzá a bank1 által kifizetett jutalékhoz, amikor valótlan tartalmú munkáltatói igazolásokkal megtévesztették a pénzintézetet. A pénzintézet jórészt a vádlottak megtévesztő magatartásának eredményeként folyósította a hiteleket, amelyekből ugyan kár nem érhetette a bank1-et a fentebb részletezettek szerint, de a vádlottak szerződésszegő magatartása miatt jutalékot sem kellett volna fizetnie. Az I. és II. r. vádlottak mellett a bűncselekmény elkövetésében a III. r. vádlott is közreműködött, amikor az általa is tudottan valótlan adatokat tartalmazó munkáltatói igazolásokat a hitel elbírálása végett a pénzintézethez benyújtotta. I. r. és II. r. vádlottak ezen magatartásukkal összesen 4.198.350 forint kárt okoztak az bank1-nek, melyből III. r. vádlott 1.716.300 forint megszerzésében működött közre. A három vádlott e magatartásukat hosszabb időn keresztül, rendszeres haszonszerzés végett folytatták, ezért a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I. és II. r. vádlottak terhére állapítsa meg további 1-1 rendbeli, a Btk. 318. § (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetét. A III. r. vádlott terhére pedig a Btk. 318. § (1) bekezdésében írt és az (5)

bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként, üzletszerűen elkövetett nagyobb kárt okozó csalás büntettét.

A büntetés kiszabása körében az ügyész az I-III. r. vádlottak büntetésének súlyosítását indítványozta, figyelemmel arra, hogy terhükre további bűncselekmények megállapítását szorgalmazta.

A XIX., XXII., XXIII., XXV., XXXI-XXXV., XXXVIII., XXXIX., XLIII-XLVI. r. vádlottak esetében a velük szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt, figyelemmel arra, hogy az ügyészi álláspont szerint sem állapítható meg e vádlottak terhére a csalás büntette.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a 2013. év december hó 12. napján kelt BF.12/2010/23. számú indítványában a fentiekben ismertetett 20-I. sorszámú indítványát több ponton is alapvetően módosította.

A módosított ügyészi indítvány szerint XXII. r., XXIII. r., XXV. r., XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r., XXXIV. r., XXXV. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLIII. r., XLIV. r. és fiatalkorú XLV. r. vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket a felmentésre irányuló (a csalás büntettére vonatkozó) részükben sem tartotta alaposnak. Immár arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok a vádlottak, akiknek a büntetőjogi felelősségét az elsőfokú bíróság a csalás büntettében megállapította, elkövették a terhükre rótt bűncselekményt, mert a fizetőképesség, illetve a fizetőkészség tekintetében a pénzintézetet megtévesztették, és a bank1-nek, valamint a Magyar Államnak kárt okoztak.

A továbbiakban osztotta a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség fellebbezésében az e tárgykörben kifejtetteket, melynek lényege szerint a fellebbezéssel érintett valamennyi hitelfeltevő vádlott és az I-III. r. vádlottak is valamennyien megtévesztették egyrészt a fizetőkészség, másrészt a fizetőképesség tekintetében a hitelt folyósító pénzintézetet, amikor olyan valótlan tartalmú, hamis munkáltatói igazolásokat nyújtottak be a bank1-hez, amely alapján a bank folyósította a hitelt. A valóságban azonban a hitelt feltevő vádlottak rendkívül szerény, mi több, meglehetősen rossz anyagi körülmények között éltek a vádbeli időszakban, legtöbbjüknek nem volt állandó bejelentett munkahelye és ennek megfelelő legális jövedelme, legfeljebb a közeli Ausztriában végeztek feketemunkát, de legtöbben az államtól, illetve az önkormányzattól kapott támogatásokból, segélyekből éltek. A fenti tények ismeretében a vádlottak - beleértve az I-III. r. vádlottakat is - mind a fizetőkészség, mind pedig a fizetőképesség vonatkozásában csalárd módon jártak el és megtévesztették a pénzintézetet.

Összefoglalóan tehát a Győri Fellebbviteli Főügyészség a módosított átiratában - a bank1-től származó jutalékokra vonatkozó indítványát továbbra is fenntartva - azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I-III. r. vádlottak bűnösségét további több rendbeli csalás büntettében állapítsa meg a korábban már részletezett Győr-

Moson-Sopron Megyei Főügyészség fellebbezése indokolásának 22-23. oldalain rögzítettek szerint.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a Győri Fellebbviteli Főügyészség képviseletében eljáró ügyész a módosított írásbeli ügyészi indítványt kisebb pontosításokkal változatlanul fenntartotta.

Perbeszédében kiemelte, hogy az I-III. r. vádlottaknak utalt jutalékok vonatkozásában álláspontja szerint a csalás megállapítható, ezért az eredeti fellebbezésben foglaltakat változatlanul fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a hitelt felvevő vádlottak közül kizárólag azoknak a személyeknek a bűnösségét mondta ki csalás bűntettében, akikről minden kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy már a hitelfelvétel pillanatában is tisztában voltak azzal, hogy az általuk felvett összeget nem fogják tudni visszafizetni. E bűncselekmények tekintetében viszont az I-III. r. vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítását is szorgalmazta, eltérően az elsőfokú bíróság álláspontjától, mert az I., II. és III. r. vádlottat a fenti csalások esetében is felmentette az elsőfokú bíróság, figyelemmel arra, hogy nem látta bizonyíthatónak a károkozásra irányuló szándékukat. A vádhatóság képviselője annak az álláspontjának adott hangot, hogy a hitelközvetítő vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítása a másodfokú eljárásban nem ütközik a felülmérlegelés tilalmába, mert jelen esetben mindössze arról van szó, hogy az elsőfokú bíróság téves ténybeli és jogi következtetést vont le a vádlottak bűnössége kérdésében. Hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint az I-III. r. vádlottak hitelközvetítői szerepükben - a hamis munkáltatói igazolások elkészítésével és benyújtásával - olyan személyeket juttattak hitelhez, akik egyébként nem jutottak volna kölcsönhöz a pénzintézetektől. A hamis munkáltatói igazolás ugyanis elengedhetetlen feltétele volt a hitelkérelemnek, egészen pontosan a hitel folyósításának, vagyis nem pusztán formai, hanem érdemi jelentőséggel bíró tartalmi eleme volt, mert munkáltatói igazolás nélkül a bank nem folyósított volna hitelt a kérelmezőnek. Az I-III. r. vádlottak voltak azok a személyek, akik mint hitelközvetítők elsőként találkoztak a hitelt felvenni szándékozó vádlottakkal, tehát tisztában voltak azzal, hogy anyagi körülményeik nem tették lehetővé számukra azt, hogy hitelt vegyenek fel. Az I-III. r. vádlottak a hitelfelvevők toborzása során ismerték az általuk beszerezett hitelfelvevő vádlottak rossz anyagi helyzetét, így azt is tudták, hogy ezek a személyek - még ha rendelkeztek is hivatalosan nem igazolható, feketemunkából származó jövedelemmel - nem tudják teljesíteni a bank által meghirdetett FP-hoz szükséges személyi- és anyagi feltételeket, ennél fogva nem alkalmasak a hitel felvételére, mert nem tudják folyamatosan törleszteni azt. Kiemelte továbbá azt is, hogy I. r. és II. r. vádlottak tisztában voltak azzal is, hogy az általuk beszerezett hitelfelvevő vádlottak legnagyobb részének sem fizetési készsége, sem pedig fizetési képessége nincs, tehát már a hitel felvételekor sem számíthattak arra kellő alappal, hogy azt bármilyen forrásból vissza tudják fizetni.

Az elsőfokú bíróság tényekből további tényekre is tévesen következtetett, amikor a bank1-et ért kárt nem hozta kapcsolatban az I. és II. r. vádlottak cselekvőségével és

tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy I. és II. r. vádlottal szemben a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A hitelközvetítésért felvett jutalék kérdésében a fellebbviteli főügyészség képviselője annak a véleményének adott hangot, hogy I. és II. r. vádlottak akkor is megsértették a bank1-gyel kötött hitelközvetítői szerződésüket, ha a hitelfelvevő vádlottak körülményeiben csak utóbb, a futamidő alatt következett volna be olyan változás, amely a törlesztésüket végképp ellehetetlenítette. A pénzügyintézetel kötött szerződésben foglaltak szerint a jutalékot a vádlottak akkor kapták meg, ha olyan hitelfelvevőket közvetítettek a banknak, akik arra alkalmasak voltak, és velük a bank1 hitelszerződést tudott kötni, mert a meghirdetett feltételeknek ténylegesen mindenben megfeleltek. Az I. és II. r. vádlottak a hamis munkáltatói igazolások beszerzésével és benyújtásával már eleve megtévesztették a pénzügyintézetet azzal, hogy a hitelfelvevő vádlottakról hamisan azt a látszatot keltették, hogy nekik rendszeres jövedelmük van, és a kölcsönt a későbbiekben vissza tudják fizetni. Amennyiben e körben a közvetítő megtéveszti a pénzügyintézetet, akkor jutalék nem jár neki, különösen akkor nem, ha utána a hitelt nem törlesztik, ami rendkívüli nagy kockázatot jelent. I. r. és II. r. vádlottak ezzel tisztában voltak, ezért az ügyész fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy ők a hitelfelvételnél bűnsegédként jártak el, de a jutalék tekintetében társtettesként vonandók felelősségre azzal, hogy rendszeres haszonszerzésre törekedtek, és esetükben az üzletszerűség valamennyi tényállási eleme maradéktalanul megállapítható, ezért cselekményüket e körülmény is felminősíti.

Összességében tehát I. r. és II. r. vádlottak bűnösségét további 1-1 rendbeli üzletszerűen, jelentős kárt okozó csalás bűntettében, míg III. r. vádlott büntetőjogi felelősségét további bűnsegédként, üzletszerűen nagyobb kárt okozó csalás bűntettében indítványozta megállapítani.

A kizárólag védelmi fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a korábban kifejtett ügyészi álláspontot továbbra is fenntartotta. A hitelfelvevő ismeri legjobban saját anyagi körülményeit, lehetőségeit, ezért ha valaki téves döntést hoz, akkor annak minden következményét viselnie kell. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállások között egy olyan eset sincs, amikor a hitelfelvevő a kölcsön felvételekor ténylegesen hitelképes lett volna és csak később következett volna be olyan változás a körülményeiben, ami megakadályozta a kölcsön visszafizetésében. Ha már a hitel felvételének időpontjában sem voltak az érintett vádlottak hitelképesek, akkor értelemszerűen megkérdőjeleződik a visszafizetési szándék is. Ezért tehát az ügyész arra az álláspontra helyezkedett, hogy helyesen jutott az elsőfokú bíróság azon hitelfelvevő vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítására, akikkel szemben a mérlegelt tényállás alapján marasztaló ítéletet hozott.

A járulékos jellegű kérdések tekintetében azon álláspontjának adott hangot az ügyész, hogy az elsőfokú bíróság által elrendelt vagyonek Kobzás megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek, azonban az e körben kifejtett elsőbírói érvelés elhibázott, mert a bírói gyakorlat a bruttó elvet követi, azaz a jogellenesen megszerzett vagyon

nem csökkenthető a megszerzésére fordított összegekkel, ezért ebből a szempontból teljesen irreleváns, hogy a vádlottak mit finanszíroztak, a terhelteknek milyen költségeik voltak.

Felhívta a figyelmet, hogy a bank1 - mint magánfélként fellépő sértett - polgári jogi igénnyel élt, és a jogszerű polgári jogi igény kielégítése elsőbbséget élvez a vagyonekhozással szemben. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a magánfél polgári jogi igényét érdemben bírálja el, és azt ítélje meg a bank1-nek az I-III. r. vádlottak által felvett jutalék erejéig, ezt meghaladóan pedig vagyonekhozást rendeljen el.

Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályos új Btk.-t alkalmazza, mert a 2012. évi C. törvény rendelkezései - különös tekintettel a feltételes szabadságra bocsátás megváltozott szabályozására - enyhébb elbírálást tesznek lehetővé valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában. Ennek megfelelően indítványozta azt is, hogy szükséges a vádlottak cselekményeit az új Btk. szabályainak megfelelően felhívni.

Végezetül ismételten az I-III. r. vádlottak büntetéseinek súlyosítására tett indítványt, míg a kizárólag védelmi fellebbezéssel érintett hitelfelvevő vádlottak tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

I. r. vádlott védője perbeszédében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság javarészt megalapozott tényállást állapított meg, azonban a kisebb pontatlanságokat, hiányosságokat a másodfokú bíróságnak orvosolnia kell, amely főként a magánokiratként felhasznált munkáltatói igazolásoknak a hitelügyintézésben betöltött szerepére, a felhasználás módjára és időpontjára, valamint ezek büntetőjogi következményeire van döntő kihatással. A védő hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem adott számot arról, hogy a hamis munkáltatói igazolásoknak mennyiben volt szerepe és jelentősége a hitelképesség elbírálásra során, jöllehet ennek komoly konzekvenciái vannak a csalás és a magánokirat-hamisítás értékelésénél egyaránt. Annak a jogi álláspontjának adott hangot, hogy a magánokiratként felhasznált munkáltatói igazolás nem bírt jelentőséggel a hitelképesség vizsgálatánál, az azon feltüntetett jövedelmet a bank nem tette a hitelbírálat részévé, annak csak formai meglétét követelte meg a bank1, de abból további számításokat nem végzett, nem vizsgálta, hogy azon milyen jövedelem szerepel, miként azt sem, hogy a hitelfelvevő a szerződés szerint képes lesz-e a hitel visszafizetésére, az általa felvett hitel arányban áll-e a jövedelmével. Az ügyészi érveléssel ellentétben kifejtette, hogy nincs jelentősége annak, hogy az I-III. r. vádlottak a hitelfelvevő társaikkal történt találkozásaik alkalmával személyesen is meggyőződhetek ezen terheltek anyagi helyzetéről, ennél fogva közvetlen tapasztalatuk lehetett arról, hogy e vádlottak nem fogják tudni törleszteni a hitelt. Ennek azért nincs jelentősége, mert a bank sem követelt meg további vizsgálatot, elfogadta, hogy a jövedelemigazolás okiratilag megtörtént, de hogy az ott szereplő munkaviszony meddig állt fenn, nem vizsgálta. A pénzügyintézet kizárólag a folyósítás időpontjában vizsgálta a hitelfelvevő

munkaviszonyát és hitelképességét, a hosszú törlesztési futamidő alatt nem, egyebekben pedig a hitelfelvevő tényleges jövedelmi viszonyairól a bank1 nem tudott érdemi következtetést levonni a munkáltatói igazolás alapján, mert ez az okirat erre nem is volt alkalmas.

A hamis munkáltatói igazolások felhasználásának időpontjára vonatkozóan kifejtette, hogy annak döntő jelentősége van a vád tárgyává tett cselekmények megítélése és a büntetőjogi jogkövetkezmények megállapítása során. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített egyes tényállási pontokból mindössze az állapítható meg, hogy a hitelkérelmet bank1-hez benyújtották, ugyanakkor nincs adat arra vonatkozóan, hogy a hitelkérelmet mikor fogadták be, esetleg adták vissza hiánypótlásra, kiegészítésre, tehát egyszóval az okirat felhasználásának pontos időpontja nem állapítható meg, annak ellenére, hogy ez elengedhetetlenül fontos a tényállás pontos tisztázása érdekében. A magánokirat-hamisítás a felhasználással valósul meg, ezért a tényállások kiegészítése szükséges annyiban, hogy az egyes okiratok felhasználására mikor került sor. Ennek azért van döntő jelentősége, mert a védői álláspont szerint egyértelműen bizonyítania kellett volna a vádhatóságnak, hogy a hamis magánokiratot (munkáltatói igazolást) már a hitelkérelem benyújtásával egyidejűleg csatolták az iratokhoz, vagy pedig azt csak később nyújtották be, amikor a hitelbírálati eljárás már megindult. Ha ez utóbbi eset előfordult, akkor fel sem merülhet a bank megtévesztése, figyelemmel arra, hogy a pénzintézet a hitelbírálati eljárást a hamis magánokirat nélkül is lefolytatta, de legalábbis megkezdte, elindította. A hamis magánokirat felhasználása időpontjának azért is kiemelkedő jelentősége van I. r. vádlott szempontjából, mert az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a bűncselekményeket az I. r. vádlott feltételes szabadság hatálya alatt követte el, és erre figyelemmel szüntetett meg a Tatabányai Törvényszék egy korábbi jogerős ítélete kapcsán alkalmazott feltételes szabadságot, illetve ugyancsak ennek folyamányaként zárta ki az I. r. vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből.

A védő álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen mérlegelte a rendelkezésére álló bizonyítékokat és ennek alapján megalapozott döntést hozott, amikor arra a következtetésre jutott, hogy az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségét nem állapította meg a csalásban, figyelemmel arra, hogy a bizonyítékok mérlegelésének eredményeként nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy I. r. vádlott jogtalan haszonszerzési célzattal cselekedett, mint ahogy azt sem lehetett büntetőjogi bizonyossággal igazolni, hogy a kár vonatkozásában az eshetőleges szándéka megállapítható. Ráirányította a figyelmet az elkövetés időpontjában fennállt piaci viszonyokra, az akkor fennálló hitelezési robbanásra, és a vádbeli hitelkonstrukció azon specialitására, mely szerint bank1 az FP-val éppen az alacsony jövedelmű réteget célozta meg. Ezzel összefüggésben felvetette a pénzintézet felelősségét is, nevezetesen, hogy ennél a fajta hitelnél a bank nem vizsgálta elég körültekintéssel, megfelelő gondossággal, hogy valóban képes-e az ügyfél visszafizetni a hitelt. E körben az eljárása nem volt eléggé prudens, amely mulasztás még a magánokirat-hamisítás kérdésében sem eshet a vádlottak terhére. Különbséget kell tenni a tényleges jövedelem és az igazolt jövedelem között, az I-III.

r. vádlottak pedig éppen azt a réteget közvetítették bank1 felé, akik egyébként is e speciális hitelkonstrukció célzottjai voltak, ennél fogva helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor e körben a csalást nem állapította meg a vádlottak terhére.

A felvett jutalék tekintetében sem követte el az I. r. vádlott a csalás büntettét, mert ez esetben sem állapítható meg a jogtalan haszonszerzési célzat I. r. vádlottnál. A védő aláhúzta, hogy az okiratok benyújtását követően elindult a banki ügyintézés, az I. r. vádlott pedig jogosan érvényesítette a jutalékigényét, hiszen a bank1-el kötött szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tett, azaz potenciális hitelfelvevő ügyfelet közvetített a banknak.

A magánokirat-hamisítással összefüggésben a védő arra hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét a perbeszédében, hogy az I. r. vádlottat terhelő tanú1 nem az egyes konkrét tényállási pontok kapcsán tett terhelő vallomást I. r. vádlottra, hanem vallomásaiban arról beszélt, hogy a munkáltatói igazolások hamisítása általában gyakorlat volt az I. r. vádlott cégénél, amely tényből még nem következik az büntetőjogi bizonyossággal, hogy ez az állítás igaz lenne akár csak egy vádbeli cselekményre is.

Összességében a védő a hitelfelvétellel kapcsolatos csalás vonatkozásában az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezéseinek helybenhagyását, a jutalékkal kapcsolatos csalást illetően bűncselekmény hiányában, míg az elsőfokú bíróság által nem jogerősen megállapított magánokirat-hamisítások vétsége alól bizonyítottság hiányában indítványozta I. r. vádlott felmentését. Másodlagosan - I. r. vádlott magánokirat-hamisítás vétségekben való büntetőjogi felelősségének megállapítása esetére - a védő a kiszabott büntetés enyhítését, pénzbüntetés vagy közérdekű munka kiszabását indítványozta, különös tekintettel a jelentős időmúlásra.

I. r. vádlott felszólalásában a vádban szereplő hitelkonstrukció speciális jellegére hívta fel a figyelmet, amit azzal illusztrált, hogy ha a vádbeli időszakban valaki bemutatott egy munkáltatói igazolást minimálbérrel, akkor hitelt kapott rá, akár havi 150.000 forintos törlesztő részlettel is. A hitelkonstrukció speciális jellege miatt hamis munkáltatói igazolás sem kellett. A hitel teljes egészében ingatlanalapú volt. Kiemelte, hogy egyetlen hamis munkáltatói igazolást sem állított ki, illetve írt alá, azokról tudomása sem volt. Egyebekben vagyoni viszonyaiban mindössze annyi változás következett be, hogy az Audi típusú személygépkocsiját ellopták.

II. r. vádlott védője arra irányította rá a figyelmet, hogy a vádbeli időszakban rendkívüli hitelrobbanás következett be a pénzpiacon, azaz némi túlzással bárki, bármire, bármilyen összegű hitelt felvehetett, szinte fedezet nélkül. A hitelbírálattal kapcsolatos jogszabályi előírások pontatlanok voltak, a cél akkoriban a rendkívüli mértékű hitelkihelyezés volt azért, hogy a bankok ügyfeleket szerezzenek és a kamatok folytán jelentős haszonhoz jussanak. A bankok a hitelvizsgálat során jelentős szempontokat félretettek, mindössze a fedezeti elv érvényesült. Az önerőnek nem volt jelentősége, a hitelképesség vizsgálata pedig formális volt.

Jellemző volt az adott időszakra, hogy a bankok - köztük bank1 is - érdemben nem vizsgálták, hogy a hitelfelvevő mekkora jövedelemmel rendelkezett, még megtérülési számításokat sem végeztek. A II. r. vádlott védője is azt emelte ki, hogy a hitelbírálat szempontjából a munkáltatói igazolásnak mindössze formai, deklaratív jelentősége volt, érdemi nem. Ugyanakkor a konkrét hitelkonstrukció kiemelkedő jelentőséget tulajdonított a fedezetnek, és a szóban forgó hitelek kapcsán 40%-ig állami kezességvállalás volt, illetve ingatlan fedezet is rendelkezésre állt. Amennyiben ez utóbbi megvolt, a bankok lényegében érdemi bírálat nélkül eleget tettek a hitelkérelemnek, azaz a hitelt szinte minden esetben folyósították. E környezetben kell megítélni azt, hogy a hiteligénnyel kapcsolatos cselekmények alkalmasak-e a csalás törvényi tényállásának megállapítására.

Az elsőfokú bíróság a hitelközvetítéssel kapcsolatos cselekmények tekintetében helyes álláspontra helyezkedett, amikor a II. r. vádlottat társaival egyetemben felmentette, ezért a védő e vonatkozásban az elsőfokú ítélet helybenhagyását szorgalmazta.

Eljárásjogi problémaként vetette fel, hogy a Győri Fellebbviteli Főügyészség két indítványa között ellentmondást vélt felfedezni, mely szerint az első ügyészi indítvány az I-III. r. vádlottak terhére bejelentett fellebbezést visszavonta. Ilyen előzmények után jogszerűen vetődik fel a kérdés, hogy a jogi szakkifejezésnek vagy az indítványban írtak tartalmának van-e jelentősége abból a szempontból, hogy az ügyészség a fellebbezést visszavonta-e vagy sem. A védő idézte a Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.12/2010/20-I. számú átírt 3. oldalának 1. bekezdését, mely szerint: „... sem a vád, sem pedig az elsőfokú ítélet tényállása alapján a vádlottak terhére a csalás elkövetése a hitelek felvételével kapcsolatban... nem róható”. Az idézettekkel ellentétben állónak találta az indítvány 6. oldalának utolsó bekezdésében írtakat, amelyben az ügyészség az I. és II. r. vádlottak bűnösségének megállapítását szorgalmazta további 1-1 rendbeli társtettesként elkövetett csalás bűntettében. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy a fellebbezést korábban visszavonták a hitelfelvétellel kapcsolatos csalás vonatkozásában, amit az új indítvány nem pótol, illetve az eljárási törvény értelmében már nem is pótolhat.

A jutalékokkal kapcsolatban annak a véleményének adott hangot, hogy a hamis munkáltatói igazolások benyújtása nem vitathatóan szerződésszegést valósít meg, azonban ezzel összefüggésben azt kell vizsgálni, hogy ez a szerződésszegés egyben bűncselekményt is megvalósít-e. Álláspontja szerint a hitelközvetítő vádlottak eleget tettek a szerződésben vállalt kötelezettségüknek, amikor a hitelfelvevő személyeket felkutatták, az okiratokat érdemi vizsgálat nélkül előkészítették, majd a pénzügyi intézményhez betérjesztették. Az okiratok vizsgálata a bank feladata volt, a jövedelemigazolás pedig csak a hitelbírálat egy részét képezte, de korántsem volt annak egyedüli, kizárólagos eleme, mert más fontos részei is voltak a hitelbírálati eljárásnak. Az I-III. r. vádlottak eljárása a fentiek szerint ugyan szerződésszegő magatartás volt, de önmagában nem volt alkalmas arra, hogy a hitel folyósítását generálja, ennél fogva csalás sem írható II. r. vádlott terhére.

A védő sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az általánosból vont következtetést a különösre, amikor a II. r. vádlott magatartását vizsgálta. Kiemelte, hogy kizárólag azon az alapon állapította meg a Tatabányai Törvényszék a magánokirat-hamisításokban II. r. vádlott bűnösségét, hogy az I. r. vádlott által vezetett Bt1 és a II. r. vádlott által igazgatott Bt2 egy irodában működött, és a két terhelt élettársi kapcsolatban volt. Ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a II. r. vádlott mindazokban a tényállásokban is tevőleges magatartást fejtett ki, amely hitelügyleteket I. r. vádlott cége intézett. A védői álláspont szerint ez a megközelítés alapvetően téves, és konkrét tényállási pontonként kellett volna vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak II. r. vádlott magatartását és ezzel összefüggésben a büntetőjogi felelősségét.

Végezetül megjegyezte, hogy 27 hitelkérelem esetében közvetett bizonyítékok alapján állapította meg az elsőfokú bíróság a II. r. vádlott felelősségét, és kiemelte, hogy ennek alapját tanú2 tanúvallomása képezte, amely azonban nem elfogadható, mert a tanú elfogult volt II. r. vádlottal szemben.

Összefoglalóan azt indítványozta, hogy a vádlott által is elismert hét, illetve az írásszakértő által is igazolt további négy magánokirat-hamisításon kívül a többi cselekmény vádja alól mentse fel a bíróság a II. r. vádlottat.

II. r. vádlott felszólalásában megerősítette a védője által elmondottakat, nevezetesen, hogy I. r. vádlott cégének irányításában nem vett részt, ezért az azzal kapcsolatos hitelügyleteket sem intézte. Erre figyelemmel az 1., 4., 5., 9., 11., 13., 16., 17., 20., 21., 25., 27. és 28. tényállási pontokban írt bűncselekmények vádja alóli felmentését indítványozta. Az őt terhelő tanú2 vallomásának kizárását kérte a bizonyítékok köréből a másodfokú bíróságtól, mert nyilatkozata szerint a tanú haragudott rá egy elszámolási vita kapcsán, ezért bosszúból tett rá terhelő vallomást.

A II. r. vádlott személyi körülményeiben annyi változás történt, hogy élettársi kapcsolata I. r. vádlottal megszakadt, elköltözött tőle, de a mai napig vannak közös vállalkozásaik. Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően leányát felvették a ... Egyetem levelező munkarendű, magyar állami ösztöndíjas, jogi felsőoktatási szakképzésére a 2013/2014. tanév első (őszi) félévére. (a vádlott által csatolt okiratok alapján)

A fentiekén túlmenően több helyen is részletesen támadta az elsőfokú ítélet indokolását, és részleges felmentésén túl, a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését kérte.

III. r. vádlott védője annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem voltak elégségesek sem a pontos történeti tényállás rögzítéséhez, sem a jogi következtetések levonásához. A védő a hitelezési gyakorlat lazaságára és hiányosságaira hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét,

amelynek eredményeként a bankok hibás termékek tömegét bocsátották ki, ezért a sértett felelősségét is felvetette. Az elsőfokú bíróság logikáját követve azt a következtetést vont le, hogy nem valósult meg csalás a hitelfelvétel kapcsán, egyben logikailag kizártnak tartotta, hogy a jutalék felvétele bűncselekményt valósít meg az I-III. r. vádlottak részéről. Hivatkozott az elsőfokú bíróság által kirendelt igazságügyi könyvszakértő által jegyzett szakértői véleményre, amelyből azt emelte ki, hogy az egyes hitelfelvevő vádlottak törlesztéséről készült táblázatból egyértelműben megállapítható, hogy a vádlottak megkezdték és hosszabb-rövidebb ideig fizették is a hitel törlesztő részleteit, melyből kizárólag olyan következtetés vonható le, hogy a hitelt szándékoztak visszafizetni, azaz nem csalárd módon jártak el a hitel felvételekor, és nem volt céljuk a jogtalan haszonszerzés. Álláspontja szerint a magánokirat-hamisítások sem róhatók a III. r. vádlott terhére, mert nem bizonyított, hogy azokban bármilyen módon részt vett III. r. vádlott. A hamis munkáltatói igazolásokat nem a III. r. vádlott készítette, ennek ellenkezőjét sem szakértői vélemény nem állapította meg, sem ilyen tartalmú terhelő tanúvallomás nem volt III. r. vádlottra. A III. r. vádlott a hitelek kapcsán ugyan többször járt a bankfiókban és közreműködött a hitelkérelmek összekészítésében és benyújtásában, azonban arra konkrét adat nem merült fel, hogy személy szerint ő nyújtotta be a kérelmeket, ezért bizonyítékok hiányában a felmentése indokolt.

III. r. vádlott felszólalásában megváltozott személyi körülményeiről nyilatkozott, továbbá hangsúlyozta, hogy az egész eljárás során mindössze egy személy állította róla, hogy igazolást kért tőle. Nem volt joga, hogy bank1-hez iratokat nyújtson be, mindössze a hitelfelvevő vádlottakat fuvarozta a közjegyzőhöz. Mindenki ingatlanhoz akart jutni, és legtöbbször a hitelfelvevő vádlottak keresték meg őt, nem pedig fordítva.

Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően megnősült, 2012. decemberében fia született, korábbi kapcsolatából származó három gyermeke is vele él egy háztartásban, így összesen négy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. A III. r. vádlott jelenleg Ausztriában dolgozik taxisként, mely munkából mintegy 1200-1600 Euro jövedelemre tesz szert.

V. r. vádlott védője perbeszédében azzal érvelt, hogy a vád tárgyává tett hitelügyletek álláspontja szerint önkényesen kiragadottak voltak, és sem a nyomozó hatóság, sem az ügyészség, sem pedig a bíróság nem vizsgálta meg azt a több ezer ügyet, amit ugyancsak a vádbeli időszakban intézett teljesen szabályszerűen az V. r. vádlott. Megkérdőjelezte az I. és II. r. vádlottak V. r. vádlottat terhelő vallomásainak igazságtartalmát, amit lényegét tekintve azzal indokolt, hogy az V. r. vádlottnak az elkövetési időben megfelelő jövedelme volt, V. r. vádlott a hitelezési rendszerben csak egy személy volt, nem ő döntött a hitelfolyósításról, ennél fogva lehetősége sem volt jogtalan előnyért a kötelességét megszegni. A védő álláspontja szerint a vesztegetési összegek sem kellően tisztázottak, mert e körben az I. és II. r. vádlottak többször is eltérő összegeket jelöltek meg az eljárás során. Az V. r. vádlottnak jó fizetése volt, nem szorult rá kenőpénzre, továbbá ha történt volna vesztegetés, azt a bankfiók biztonsági kamerái feltétlenül rögzítették volna.

Mindezek alapján a védő védenca felmentését szorgalmazta.

V. r. vádlott felszólalásában írásbeli nyilatkozatát csatolta az iratokhoz, valamint olyan okiratokat is, amelyekből álláspontja szerint egyértelműen kiviláglik, hogy a vádbeli időszakban a bankszámlájára teljesített befizetések eredete kivétel nélkül igazolható és legális forrásból származott.

VIII. r., XII. r., XIX. r. és XLVIII. r. vádlottak védője továbbra is elsődlegesen védencai felmentését, másodlagosan pedig a velük szemben kiszabott büntetések enyhítését indítványozta. Kiemelte, hogy a hitelfeltevő vádlottak mindenben a hitelközvetítők utasításait követték, mert felcsillant előttük a remény, hogy rossz anyagi és szociális körülményeik ellenére mégiscsak önálló, saját ingatlanhoz juthatnak. A vádlottak egy részének védekezése szerint a hamis munkáltatói igazolások beszerzésében nem vettek részt, mi több, azokról nem is tudtak, ezért a közbizalom elleni bűncselekmény vádja alóli felmentésük indokolt.

XXXVI. r. vádlott védője perbeszédében korábban bejelentett fellebbezését fenntartva, a vádlott felmentését indítványozta.

XXII. r., XXIII. r., XXV. r., XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r., XXXIV. r., XXXV. r., XXXVIII. r. és XXXIX. r. vádlottak védője továbbra is védencai felmentését indítványozta. A II. r. vádlott védőjéhez hasonlóan arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bank felelőssége sem kerülhető meg az ügyben. Megjegyezte, hogy az egyes bankok gyakorlata a hitelügyintézés során eltérő ugyan, de több helyen az a gyakorlat, hogy az ügyintézőnek kötelessége a munkáltatót felhívni és az általa kiadott igazolás eredetiségét ellenőrizni. Az adott konstrukcióban a legérdekeltettebbek a hitelközvetítő vádlottak voltak, akiknek alapvetően az volt az érdekük, hogy a lehető legtöbb ügyfelet közvetítsék a bank felé, mert így jutottak a legtöbb jutalékhoz. A hitelfeltevő vádlottak büntetőjogi felelőssége azért is megkérdőjelezhető, mert nem nyert bizonyítást, hogy tudtak az érdekükben meghamisított magánokiratokról.

XLIII. r., XLIV. r. és XLV. r. vádlottak védője a felmentésre irányuló fellebbezését - amely egyaránt vonatkozott a vagyon elleni és a közbizalom elleni bűncselekményekre is - továbbra is fenntartotta. E szerint a szóban forgó hitelfeltevő vádlottaknál a jogtalan haszonszerzésre irányuló egyenes szándék nem állapítható meg a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, melynél fogva felmentésük indokolt csakúgy, mint az ehhez szükségszerűen kapcsolódó eszközselekmény vonatkozásában. Másodlagosan a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés enyhítését, illetve velük szemben megrovás alkalmazását szorgalmazta.

A fellebbezések részben alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyész, a fent megjelölt vádlottak és védőik fellebbezése folytán az elsőfokú ítéletet a Be. 349. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részében bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta, a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából a releváns bizonyítékokat feltárta, egyenként és összességében értékelte, mérlegelte. Tényből tényre is a logika szabályainak megfelelően következtetett. Az elsőfokú bírósági eljárással kapcsolatban nem merült fel olyan kifogás, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

Tény, hogy az elsőfokú ítéletben nem különül el egymástól a ténymegállapítás, a bizonyítékok értékelése és a jogi indokolás, ezek az elemek keverednek, korrigálásuk a másodfokú bíróság részéről az ítélet teljes átszerkesztésével járna. Figyelembe véve azt az állandósult bírói gyakorlatot, hogy az ítélet indokolása egységes egész, ezért a másodfokú bíróság mellőzte az egyes elemek áthelyezését az indokoláson belül.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, de az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés levonása útján a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az kiegészítésre, illetve pontosításra szorul az alábbiak szerint:

- A másodfokú bíróság az elsőbírói ítélet 29. oldalának 6. bekezdését - I. r. vádlott személyi körülményeire vonatkozóan - azzal pontosítja, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt időben a terhelt vagyonát képező Audi A8 típusú gépkocsit ellopták. (a másodfokú nyilvános ülés 31. sz. jegyzőkönyve 7. oldalának utolsó előtti bekezdése)
- I. r. vádlott előéletére vonatkozó adatokat azzal egészíti ki a másodfokú bíróság a vádlott új erkölcsi bizonyítványa alapján, hogy őt az elsőfokú ítélet kihirdetését követően a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 2012. év december hó 27. napján jogerős B.387/2012/4. számú ítéletében bűnösnek mondta ki 2 rendbeli magánlaksértés vétségében, zaklatás büntetében és 3 rendbeli zaklatás vétségében, amiért őt - halmazati büntetésül - 60 napi tétel, napi tételenként 3000 forint, összesen 180.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A vádlott e bűncselekményeit a 2012. év június hó 11. és június hó 26. napján követte el. (a másodfokú irat 15. szám alatti erkölcsi bizonyítvány alapján).

- II. r. vádlott személyi körülményeit illetően azzal pontosítja az elsőfokú ítélet 31. oldalának 8. bekezdését, hogy élettársi kapcsolata I. r. vádlottal megszakadt, elköltözött tőle, de a mai napig vannak közös vállalkozásaik. Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően leányát felvették a ... Egyetem levelező munkarendű, magyar állami ösztöndíjas, jogi felsőoktatási szakképzésére a 2013/2014. tanév első (ősz) félévére. (a vádlott által csatolt okiratok alapján)

- Az elsőfokú ítélet 32. oldalán II. r. vádlott előéletét - a vádlott új erkölcsi bizonyítványa alapján - azzal egészíti ki, hogy őt a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2010. év június hó 24. napján jogerős 20.B.80.080/2010/4-XXVI. számú ítéletében bűnösnek mondta ki felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, amiért őt 350 napi tétel, napi tételenként 2000 forint, összesen 70.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A vádlott e bűncselekményét a 2007. év szeptember hó 1. napján követte el.

- Az elsőfokú ítélet 32. oldalán III. r. vádlott személyi körülményeit taglaló részt azzal pontosítja - a Tatabányai Törvényszék határozatának kihirdetését követően bekövetkezett változásokra figyelemmel -, hogy a III. r. vádlott időközben megnősült, 2012. decemberében fia született, korábbi kapcsolatából származó három gyermeke is vele él egy háztartásban, így összesen négy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. III. r. vádlott jelenleg Ausztriában dolgozik taxisként, mely munkából mintegy 1200-1600 Euro jövedelemre tesz szert. (a másodfokú nyilvános ülés 31. sz. jegyzőkönyve 18. oldalának utolsó bekezdése, 19. oldal első bekezdése)
- Az elsőfokú ítélet 36. oldalának utolsó előtti bekezdését - III. r. vádlott büntetéseit illetően - azzal egészíti ki a másodfokú bíróság, hogy a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság 2008. év május hó 22. napján jogerős Bk.80/2008/2. számú összbüntetési ítéletéből a vádlottat 2011. év július hó 11. napján feltételes szabadságra bocsátották, mely eredményesen eltelt, így a büntetés végrehajthatósága 2013. év június hó 30. napján következett be.
- A fent megjelölt bekezdés után azt rögzíti a másodfokú bíróság - a vádlott új erkölcsi bizonyítványa alapján - hogy III. r. vádlott ellen jelenleg a Mosonmagyaróvári Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 1252/2013. bü. számon folyik büntetőeljárás önbíráskodás büntette miatt.

A megalapozott gyanú szerint a vádlott e bűncselekményét 2013. év július hó 19. napján követte el.

- Az elsőfokú ítélet 38. oldalának 3. bekezdését - XII. r. vádlott előéletét illetően - az erkölcsi bizonyítványa alapján azzal egészíti ki, hogy büntetett előéletű.

A Győri Városi Bíróság a 2009. év november hó 19. napján jogerős B.1582/2007/11. számú ítéletében bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett lopás bűntettében és lopás vétségének kísérletében, amiért őt - halmazati büntetésül - 10 hónap, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett, börtönbüntetésre ítélte.

A vádlott a fenti bűncselekményeit 2007. év június hó 2. és 14. napján követte el.

A Győri Városi Bíróság a 2009. év december hó 15. napján jogerős Fk.181/2008/26. számú ítéletében bűnösnek mondta ki XII. r. vádlottat társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntetében kísérletében és társtettesként elkövetett önbíráskodás büntetében, amiért őt - halmazati büntetésül - 5 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett, börtönbüntetésre ítélte.

A vádlott e bűncselekményeit 2007. év szeptember hó 12. és 22. napján valósította meg.

- Az elsőfokú ítélet 41. oldalának 6. bekezdését - XXII. r. vádlott előéletét illetően - a XXII. r. vádlott erkölcsi bizonyítványa alapján az alábbiakkal egészíti ki:

XXII. r. vádlott büntetett előéletű, mert őt a Győri Városi Bíróság 2009. év május hó 27. napján jogerős Fk.387/2008/17. számú ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás büntetében, amiért őt összesen 75.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A vádlott e bűncselekményét 2007. év szeptember hó 4. napján követte el.

XXII. r. vádlottat a Győri Járásbíróság 2013. év március hó 4. napján jogerős Fk.271/2012/27. számú ítéletében bűnösnek mondta ki csalás büntetében és társtettesként elkövetett lopás vétségében, amiért őt - halmazati büntetésül - 240 óra közérdekű munkára ítélte.

A vádlott a fenti bűncselekményeit 2011. év november hó 4. napján és 2012. év november hó 22. napján követte el.

- Az elsőfokú ítélet 41. oldalának 7. bekezdését azzal egészíti ki a XXIII. r. vádlott személyi körülményeit illetően, hogy az bank1 végrehajtást vezetett az ingatlanára és elárvereztette azt. Jelenleg ismerősöknél lakik szívésségi lakáshasználóként.
- Az elsőfokú ítélet 41. oldalának 7. bekezdését a vádlott előélete vonatkozásában, az erkölcsi bizonyítványa alapján azzal egészíti ki, hogy a XXIII. r. vádlott állt már bíróság előtt, őt a Győri Járásbíróság 2013. év április hó 30. napján jogerős Bk.137/2013/2. számú - tárgyalás mellőzéses - végzésében lopás büntette miatt 2 évre próbára bocsátotta.

A próbaidő 2015. év április hó 29. napján telt volna le eredményesen.

- Az elsőfokú ítélet 45. oldalának 1. bekezdését - XXXV. r. vádlott előéletére vonatkozóan - a terhelt erkölcsi bizonyítványa alapján azzal egészíti ki, hogy ő már állt bíróság előtt:

A Mosonmagyaróvári Városi Bíróság 2012. év március hó 19. napján jogerős Bk.49/2012/2. számú - tárgyalás mellőzésével hozott - végzésében a vádlottat lopás vétsége miatt 2 évre próbára bocsátotta.

A próbaidő 2014. év március hó 18. napján telt volna le eredményesen.

- Az elsőfokú ítélet 45. oldala 3. bekezdésében feltüntetett, a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.695/2001/3. számú ítéletében kiszabott 6 hónap börtönbüntetést, valamint 6. bekezdésében feltüntetett, a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.635/2001/6. számú ítéletében kiszabott 4 hónap börtönbüntetést a Győri Városi Bíróság mint a fiatalkorúak bírósága 2008. év január hó 10. napján kelt Fk.705/2004/45. számú, illetve a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság a 2008. év június hó 16. napján jogerős 3.Fkf.139/2008/11. számú ítéletével rendelte el XXXVI. r. vádlott vonatkozásában.
- Az elsőfokú ítélet 46. oldalának 5. bekezdésébe illeszti, hogy a vádlottat a Soproni Városi Bíróság a 2010. év január hó 28. napján kelt B.511/2008/274. számú, illetve a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság a 2010. év november hó 17. napján jogerős 3.Bf.338/2010/2. számú ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként, üzletszerűen elkövetett embercsempészás bűntettében, mint bűnszervezetben elkövetőt és bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, amiért őt - halmazati büntetésül - 3 év 4 hónap fegyházbüntetésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 1 év 6 hónap járművezetéstől eltiltásra ítélte.

Az imént megjelölt ítéletében a bíróság elrendelte a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.320/2006/6. számú ítéletében kiszabott 5 hónap fegyházbüntetés végrehajtását is.

- A fent megjelölt bekezdés után 6. bekezdésként feltünteti a másodfokú bíróság, hogy a vádlottal szemben a Soproni Városi Bíróság a 2011. év január hó 10. napján kelt Bk.301/2010/15. számú, illetve a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság a 2011. év április hó 26. napján jogerős Bkf.99/2011/2. számú összbüntetési ítéletében 4 év 1 hónap fegyházbüntetést állapított meg. Az összbüntetési ítélet alapját a Győri Városi Bíróság mint a fiatalkorúak bíróságának Fk.705/2004/45. számú, a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.37/2009/22. számú, valamint a Soproni Városi Bíróság B.511/2008/274. számú ítéletei képezték.
- Az elsőfokú ítélet 47. oldalának 7. bekezdését azzal egészíti ki XLIII. r. vádlott előéletére vonatkozóan, hogy a XLIII. r. vádlottal szemben az Osztrák Köztársaságban kiszabott ítéletet a Fővárosi Törvényszék a 2011. év május hó 26. napján jogerős 22.Bk.1478/2011/6. számú végzésével lopás vétségeként

és orgazdaság vétségeként ismerte el, míg a vele szemben kiszabott szabadságvesztést 7 hónap - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - fogházbüntetésként honosította.

A vádlott e bűncselekményeit 2011. év április hó 21. napján követte el.

- Az elsőfokú ítélet 47. oldalának 8. bekezdéseként azt rögzíti a másodfokú bíróság, hogy XLIII. r. vádlottat a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 2011. év március hó 22. napján jogerős B.53/2011/3. számú ítéletében bűnösnek mondta ki kábítószerrel visszaélés vétségében, amiért őt 1 évre próbára bocsátotta, és megállapította, hogy a próbaidő tartama alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

A vádlott e bűncselekményét 2010. év július hó 19. napján valósította meg.

- Az elsőfokú ítélet 48. oldalának 4. bekezdését követően XLIV. r. vádlott büntetett előéletére vonatkozó adatokat az alábbiakkal egészíti ki:

A vádlottat a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 2011. év október hó 21. napján jogerős B.270/2011/11. számú ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás büntetében, amiért őt 1 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a Győri Városi Bíróság mint a fiatakorúak bírósága Fk.335/2007/10. számú ítéletében kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés végrehajtását is.

A vádlott a fenti bűncselekményét 2010. év november hó 26. napján követte el.

XLIV. r. vádlottat a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság mint a fiatakorúak bírósága a 2012. év március hó 26. napján kelt Fk.497/2011/12. számú, illetve a Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2012. év július hó 3. napján jogerős 3.Fkf.167/2012/6. számú ítéletében bűnösnek mondta ki 6 rendbeli, társtettesként elkövetett lopás büntetében, 5 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétségében, valamint további 4 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében, amiért őt - halmazati büntetésül - 10 hónap börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlott e bűncselekményeit 2011. év augusztus hó 16. és augusztus hó 26. napja közötti időszakban követte el.

A fenti két alapítéletet a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 2012. év augusztus 31. napján kelt Bk.140/2012/2. számú, illetve a Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2012. év november hó 9. napján jogerős 2.Bkf.404/2012/2. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta és az összbüntetés tartamát 1 év 5 hónap börtönbüntetésben állapította meg XLIV. r. vádlottal szemben.

A vádlott az összbüntetéséből 2013. év szeptember hó 21. napján szabadult feltételes kedvezménnyel.

Végezetül a vádlottat a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 2010. év április hó 30. napján jogerős B.226/2010/2. számú ítéletében bűnösnek mondta ki ittas állapotban elkövetett közúti járművezetés vétségében, amiért őt 120 napi tétel, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre és 1 év 6 hónap járművezetéstől eltiltásra ítélte.

A vádlott e bűncselekményét 2010. év április hó 3. napján követte el.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján a történeti tényállást az alábbiakkal egészíti ki az előzmények és az általános megállapítások keretében:

- Az elsőfokú ítélet 51. oldalának 3. bekezdését - a partneri szerződés tartalmát ismertető részt - akként pontosítja, hogy az együttműködési megállapodás helyesen 5. pontja rögzítette azt, hogy a megbízott tevékenysége a hitelkérelem befogadását követő munkafolyamatok végzésére nem terjedt ki.
- Az elsőfokú ítélet 62. oldalának 4. bekezdését - a hitel engedélyezésének pozitív és negatív feltételeinek ismertetése körében - azzal pontosítja, hogy a hitelt felvevő vádlottak egy részének törlesztési szándéka valódi volt.
- Az elsőfokú ítélet 64. oldalának 4. bekezdésének 2. sorából mellőzi a tényállásból a „jogtalan” jelzőt.
- Az elsőfokú ítélet 73. oldalának 3. bekezdésében szereplő megállapításból a másodfokú bíróság mellőzi az „elsősorban nem a vád tárgyává tett hiteleket érintette” mondatrészt.

A másodfokú bíróság az egyes konkrét tényállási pontokat illetően az alábbi kiegészítéseket, pontosításokat eszközöli:

- Az 1. tényállási pontot akként helyesbíti az elsőfokú ítélet 83. oldala 1. bekezdésének első sorában, hogy VIII. r. vádlott az ingatlanba beköltözött 2006. év augusztus hó 3. napján és jelenleg is ott lakik. (az elsőfokú bíróság 128. számú tjkv. 15. oldal alapján)
- Ugyancsak e tényállási pont vonatkozásában a 83. oldal 3. bekezdését azzal egészíti ki, hogy VIII. r. vádlott az általa okozott 6.000.000 forint kárból 65.639 forintot térített meg, így 5.934.361 forint tényleges kár keletkezett.
- A 83. oldal 6. bekezdésének első mondatát - mely szerint a hitelközvetítő I., II. és III. r. vádlottak a hamis munkáltatói igazolás beszerzésével szándékosan

segítséget nyújtottak a hitelfelvevő VIII. r. vádlottnak a fiktív okirat felhasználásához (benyújtásához) - kirekeszti a tényállásból.

- A 2. tényállási pont vonatkozásában kirekeszti az elsőfokú ítélet 86. oldalának 2. bekezdését, amely - az előző bekezdéshez hasonlóan - azt rögzíti, hogy a hitelközvetítő vádlottak a hamis munkáltatói igazolás beszerzésével szándékosan segítséget nyújtottak helyesen a IX. r. vádlottnak a fiktív okirat felhasználásához (benyújtásához).
- A 3. tényállási pontban rögzített -X. r. és XI. r. vádlottak hitelügyletével kapcsolatban - tényállásból mellőzi a másodfokú bíróság a 88. oldal 4. bekezdésében írtakat, amely szerint a II. r. vádlott a kiállítással szándékosan segítséget nyújtott a hamis igazolás - a hitelre való jogosultságuk alátámasztása érdekében - történő felhasználásához a hitelfelvevő vádlottaknak.
- A 4. tényállási ponttal összefüggésben a másodfokú bíróság az ítélet 89. oldal 6. bekezdésének 6. sorából mellőzi a „jogtalan haszon” kifejezést.
- én a 4. tényállási ponttal kapcsolatban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete 90. oldalának 1. bekezdését azzal egészíti ki egyrészt, hogy XII. r. vádlott az ingatlanba be sem költözött (128. sz. tjkv. 29. oldal 5. bekezdés, illetve 31. oldal 4. bekezdés), másrészt mindössze három hónapig (2006. augusztus-október hónapokban) fizette a törlesztő részleteket, ezt követően pedig 2006. november hónapban mindössze 2.206 forintot törlesztett a folyószámlájáról, majd legközelebb 2008. júliusában vezetett át a bank 1.309 forintot az LTP számlájáról. (elsőfokú ítélet 140. oldalán fellelhető törlesztési táblázat adatai - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 90. oldal 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy XII. r. vádlott a cselekményével összesen 5.850.000 forint kárt okozott, amelyből 116.594 forint térült meg, így a ténylegesen bekövetkezett kár 5.733.406 forint volt.
- Kirekeszti a másodfokú bíróság a 4. tényállási pontot illetően az elsőfokú ítélet 90. oldal 6. bekezdésének első mondatát, mely szerint: „a hamis igazolás beszerzéséről az I., II. és III. r. vádlottak gondoskodtak, ezáltal a benyújtáshoz szándékosan segítséget nyújtottak a hitelfelvevő terheltnek”.
- Az 5. tényállási pont kapcsán az elsőfokú ítélet 92. oldala 4. bekezdésének 2. mondatát - „az ügyintéző I., II. és III. r. vádlottak a hamis igazolás beszerzésével nyújtottak szándékosan segítséget XIII. és XIV. r. vádlottaknak az okirat-hamisításhoz” - mellőzi a másodfokú bíróság.
- A 95. oldal 7. bekezdését akként pontosítja, hogy a fiktív igazolást tanú2 töltötte ki. (tanú2 tanúvallomása alapján)

- A 7. tényállási pontot illetően az elsőfokú ítélet 96. oldal 1. bekezdésének 6. sora - nyilvánvaló elírási hiba következtében - azt tartalmazza, hogy XVII. r. és XVIII. r. vádlottak 2006. 06. és 2077. 08. közötti időszakban folyamatosan fizették a hitelüket. A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelmű, hogy a dátum helyesen 2007.
- A 8. tényállási pontban érintett XIX. r. vádlott cselekményét illetően a másodfokú bíróság az ítélet 98. oldalának 1. bekezdésében foglaltakat
- a vádlott által teljesített törlesztő részletekre vonatkozóan - azzal helyesbíti, hogy XIX. r. vádlott megszakításokkal mindösszesen hat hónapig (2007. év január, február, április-június és augusztus hónapokban) törlesztett, illetve a 2008. év október hónapjában került átvezetésre egy kisebb összeg a számlájáról hiteltörlesztésre. Továbbá kiegészíti a 97. oldal 3. bekezdését azzal, hogy XIX. r. vádlott aláírta a munkáltatói igazolást. (XIX. r. vádlott vallomása alapján)
- A 9. tényállási pont kapcsán mellőzi az elsőfokú ítélet 99. oldalának 4. bekezdését, amely az eddig írtakkal azonos módon I. r. és II. r. vádlottak szerepét állapította meg a magánokirat-hamisításokban.
- A 10. tényállási pontot illetően az elsőfokú ítélet 101. oldal 6. bekezdésének 3. sora - nyilvánvaló elírási hiba következtében - azt tartalmazza, hogy XLVI. r. vádlott 2006. 12. és 2099. 01. közötti időszakban folyamatosan törlesztette a hitelét. A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelmű, hogy a dátum helyesen 2009.
- A 11. tényállási pont vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítélete 103. oldalának 1. bekezdését azzal pontosítja a Fővárosi Ítéltábla, hogy XLVIII. r. vádlott által okozott 5.100.000 forint kárból helyesen 193.332 forint térült meg, ennél fogva a sértettnek ténylegesen 4.906.668 forint kára nem térült meg.
- A tényállást azzal is pontosítja a másodfokú bíróság az ítélet 103. oldalának 1. bekezdésében, hogy XLVIII. r. vádlott a törlesztő részleteket a 2006. év június-november hónapokban, ezt követően egy alkalommal, 2007. év február hónapban, valamint szintén egy alkalommal, 2008. év október hónapban fizette, majd ezután végleg felhagyott a törlesztéssel. (elsőfokú ítélet 142. oldalán található törlesztési táblázat -a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- Az ítélet 103. oldalának 2. bekezdésében írtakat azzal módosítja a másodfokú bíróság, hogy XLVIII. r. vádlott érdekében használták fel a hamis munkáltatói igazolást az I-III. r. vádlottak.
- A 12. tényállási pontot illetően az elsőfokú ítélet 105. oldal 2. bekezdésének 2. tagmondatát - amely arra vonatkozik, hogy II. r. vádlott a hamis igazolás

kiállításával segítséget nyújtott a magánokirat-hamisításhoz - mellőzi a Fővárosi Ítéltábla a tényállásból.

- A 13. tényállási pontban érintett XXII. r. és XXIII. r. vádlottakat érintően az elsőfokú ítélet 106. oldalának 3. bekezdését azzal egészíti ki a másodfokú bíróság, hogy XXII. r. vádlott rendkívül rövid ideig, mindössze négy hónapig (2006. augusztus-október, illetve december) fizette a törlesztő részleteket, majd később, 2008. év július hónapjában 4446 forint záró összeget vezetett át a bank a hiteltörlesztésre. (elsőfokú ítélet 142. oldalán fellelhető hiteltörlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 106. oldal 4. bekezdését azzal pontosítja a Fővárosi Ítéltábla, hogy az 5.300.000 forint kárból 145.599 forint térült meg, így a pénzügyi intézetnek 5.154.401 forint kára marad megtérítetlenül.
- én a 13. tényállási pontot illetően az elsőfokú ítélet 106. oldalának 4. bekezdését akként módosítja a másodfokú bíróság, hogy az I-III. r. vádlottak a XXII. és XXIII. r. vádlottak érdekében használták fel a hamis munkáltatói igazolást.
- A 14. tényállási pontot illetően a másodfokú bíróság kirekeszti az elsőfokú ítélet 107. oldal 3., 4. és 8. bekezdéseiből a „nyújtottak be, adtak be, illetve szereztek be” kifejezéseket, amelyek az adott tényállási ponttal kapcsolatban az I. és II. r. vádlottak cselekvőségére vonatkozik.
- A 15. tényállási ponttal összefüggésben az elsőfokú ítélet 109. oldalának 1. bekezdését azzal pontosítja a másodfokú bíróság, hogy XXV. r. vádlott 2006. év november hónapban, 2007. január-április, június-július, szeptember-október hónapokban törlesztett, majd 2008. november hónapjában vontak le a számlájáról egy minimális összeget. (elsőfokú ítélet 142. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- Az elsőfokú ítélet 109. oldalának 2. bekezdését azzal egészíti ki az ítéltábla, hogy a XXV. r. vádlott által okozott 6.800.000 forint kárból 348.875 forint megtérült, így az bank1-nek 6.451.125 forint kára maradt megtérítetlenül.
- A 17. tényállási pont vonatkozásában az elsőfokú ítélet 112. oldalának 1. bekezdését akként módosítja a másodfokú bíróság, hogy az I-III. r. vádlottak XXVIII. és XXIX. r. vádlottak érdekében használták fel a hamis munkáltatói igazolást.
- A 18. tényállási pontot illetően az elsőfokú ítélet 112. oldal 7. bekezdése 2. mondatának azon részét, mely szerint: „az V. r. vádlott az I. r. vádlottal beszélte meg telefonon, hogy a IV. r. vádlott által benyújtott kérelmet az I. r. vádlott Bt.-je nevére fogja érkeztetni...” a másodfokú bíróság mellőzi a tényállásból.

- A 19. tényállási pont vonatkozásában kirekeszti az elsőfokú ítélet 114. oldala 8. bekezdésének utolsó előtti mondatát.
- Az ítélet 114. oldalának 8. bekezdését ugyanakkor azzal egészíti ki, hogy XXXI. r. vádlott összesen négy alkalommal (2006. október és december, valamint 2007. január és április hónapokban), rendszertelenül törlesztette a hitelt, majd ezt követően azzal végleg felhagyott. (elsőfokú ítélet 143. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A vádlott az általa okozott 4.600.000 forint kárból 151.693 forintot megtérített, így a bank 4.448.307 forint kárt szenvedett.
- A 20. tényállási pontot azzal pontosítja a másodfokú bíróság az ítélet 116. oldalának 1. bekezdésében, hogy XXXII. r. és XXXIII. r. vádlottak összesen négy alkalommal - 2007. év március, május és július hónapokban, valamint 2010. év április hónapjában - fizették a törlesztő részleteket, mely utolsó alkalomkor egy záró összeg is átvezetésre került a hiteltörlesztésre a számlájukról. Így az általuk okozott kárból összesen 535.519 forintot térítettek meg. (elsőfokú ítélet 143. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 21. tényállási pontot akként pontosítja az ítélet 117. oldalának 6. bekezdésében, hogy XXXIV. r. és XXXV. r. vádlottak a 2006. év szeptember-december hónapokban, 2007. év január-március hónapokban és 2010. év április hónapjában - rendszertelenül, mindösszesen nyolc hónapig - fizették a hitel törlesztést, majd azzal végleg felhagytak. A XXXIV. és XXXV. r. vádlottak az általuk okozott kárból mindössze 270.976 forintot térítettek meg. (elsőfokú ítélet 143-144. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 22. tényállási pont vonatkozásában az elsőfokú ítélet 120. oldal 4. bekezdését akként módosítja, hogy a II. r. vádlott a hamis munkáltatói igazolást XXXVI. r. és XXXVII. r. vádlottak érdekében nyújtotta be.
- A 23. tényállási pontot az elsőfokú ítélet 122. oldalának 1. bekezdésében azzal egészíti ki, hogy XXXVIII. r. vádlott az általa felvet hitelből mindössze két alkalommal törlesztett, a 2006. év október és november hónapjaiban, majd e magatartásával végleg felhagyott. A két törlesztéssel, valamint a számlájáról levont összesen 2.306 forinttal együttesen 47.079 forintot fizetett vissza a banknak, így a 4.100.000 forint kárból 4.052.921 forint tényleges kár érte a pénzintézetet. (elsőfokú ítélet 144. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 24. tényállási pontból - az ítélet 123. oldal 2. bekezdésének utolsó mondatából - mellőzi a haszon jelzőjeként használt „jogtalan”szót.

- A 123. oldal 5. bekezdését azzal pontosítja, és egyben egészíti ki, hogy XXXIX. r. vádlott összesen nyolc alkalommal történt befizetés folytán 289.799 forintot törlesztett a banknak. Ez által a bank1-nek 6.510.201 forint kára nem térült meg. (elsőfokú ítélet 144. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 25. tényállási ponttal összefüggésben kirekeszti az elsőfokú ítélet 124. oldala 7. bekezdésének utolsó mondatrészét, mely szerint az I-III. r. vádlottak XL. r. vádlott részére fizikai segítséget nyújtottak a fiktív okirat felhasználásához.
- A 27. tényállási ponttal összefüggésben kirekeszti az elsőfokú ítélet 127. oldal 6. bekezdéséből azt a megállapítást, mely szerint az I-III. r. vádlottak fizikai segítséget nyújtottak az igénylőnek a fiktív okirat felhasználásához.
- Az elsőfokú ítélet 128. oldalának 2. bekezdését úgy helyesbíti, hogy XLIII. r. vádlott a tizenhárom alkalommal történt befizetés folytán az általa okozott 5.000.000 forint kárból 361.429 forintot megtérített, így a bank1-nek 4.638.571 forint kára maradt megtérítetlenül.
- A 28. tényállási ponttal összefüggésben az elsőfokú ítélet 129. oldal 2. bekezdése 2. mondatának utolsó fordulatát - mely szerint a hamis munkáltatói igazolást az I-III. r. vádlottak szerezték be XLIV. r. vádlott részére, hogy őt hitelképesse tegyék, és ezzel fizikai segítséget nyújtottak az igénylőnek a fiktív okirat felhasználásához - kirekeszti a tényállásból.
- A 129. oldal 5. bekezdését egyrészt azzal egészíti ki, hogy XLIV. r. és fiatakorú XLV. r. vádlottak a 2007. évben kisebb megszakításokkal kilenc hónapig törlesztették a hitelt, továbbá a 2008. év december hónapjában egy záró összeg átvezetésére került sor a hiteltörlesztésre, amely összegekkel összesen 198.795 forintot térítettek meg az általuk okozott 4.050.000 forint kárból. Így a bank1-nek 3.851.205 forint kára maradt megtérítetlenül. (elsőfokú ítélet 145. oldalán található törlesztési táblázat - a könyvszakértő1 szakvéleménye alapján)
- A 30., 31. és 32. tényállási pontok vonatkozásában az elsőfokú ítélet 132. oldalának 3., 7. és 11. bekezdéseiben írtakat akként módosítja, hogy a hamis igazolások beszerzése a hiteligenylok érdekében történt.
- A 33. és 34. tényállási pontokat illetően az elsőfokú ítélet 133. oldal 3., 7. és 10. bekezdéseit is akként módosítja, hogy a hamis igazolások beszerzése a hiteligenylok érdekében történt.
- A 35., 36., 37. tényállási pontok vonatkozásában az ítélet 134. oldal 2., 6. és 10. bekezdéseit, a 40. tényállási pontot illetően az ítélet 135. oldalának 10. bekezdését, továbbá a 41. és 42. tényállási pontokkal összefüggésben az

ítélet 136. oldalának 5. és 9. bekezdéseit, a 43., 44., 45. tényállási pontokat illetően az ítélet 137. oldalának 1., 5. és 9. bekezdéseit, valamint a 46., 47., 48. tényállási pontok kapcsán az ítélet 138. oldalának 1., 5. és 9. bekezdéseit úgy módosítja, hogy ezekben az esetekben is a hiteligénylők érdekében történt a hamis munkáltatói igazolások beszerzése.

- A 205. oldalon szereplő táblázatot követően kiegészíti a tényállást a másodfokú bíróság az alábbiakkal:

I. r., II. r. és III. r. vádlott a Bt1-en és az Bt2-n keresztül összesen 4.436.440 forint jutalékot vett fel jogtalanul, amelyet a bank1 utalt át a két cégnek a vádbeli időszakban, a tényállásokban szereplő hitelügyletek kapcsán.

A fenti összegből I. r. és II. r. vádlott 2.644.700 forinthez (Bt1), III. r. vádlott ezen összegben belül 1.791.100 forinthez (Bt1), míg II. r. vádlott külön 1.791.740 forinthez (Bt2) jutott.

A bank1-nek okozott, összesen 4.436.440 forint kár nem térült meg.

A fenti megállapításokkal egyidejűleg a másodfokú bíróság kirekeszti a tényállásból az elsőfokú ítélet 131. oldala 7. és 8. bekezdéseiben foglalt - az I., II. és III. r. vádlottra vonatkozó - összecszerűséget.

- XXIII. r. vádlottra vonatkozóan a másodfokú bíróság a történeti tényállást - a próbára bocsátást kimondó jogerős bírósági végzésben rögzített tényállás alapján - az alábbiakkal egészíti ki:

XXIII. r. vádlott ... szám alatti tartózkodási helyén 2011. szeptember 7. és 2012. november 7. napja közötti - közelebbről pontosan meg nem határozható - időpontban az Zrt1 sértett által kiépített és üzemeltetett elektromos áramhálózatra úgy csatlakozott rá, hogy a mérőberendezés Hensel szekrényéről a szolgálati záró pecsétet eltávolította, majd a szekrényben a bejövő vezetékekre a sorkapocsnál egy 2,5 négyzetmilliméter keresztmetszetű alumínium-vezeték csatlakoztatott, majd ezen keresztül 2012. november 7. napjáig villamos-energiát vételezett. A vádlott által csatlakoztatott vezetéken keresztül történt villamos-energia vételezést a mérőberendezés nem mérte.

Fenti cselekményével XXIII. r. vádlott a Zrt1 sértettnek 225.000 forint kárt okozott, melyből 12.500 forintot a sértettel kötött részletfizetési megállapodás keretében megtérített.

- XXXV. r. vádlottra vonatkozóan a másodfokú bíróság a történeti tényállást - a próbára bocsátást kimondó jogerős bírósági végzésben rögzített tényállás alapján - az alábbiakkal egészíti ki:

XXXV. r. vádlott a 2012. évi január hó 25. napján 8 óra 30 perc körüli időben bement a ... szám alatt található gyógyszerárba, ahol a szintén a gyógyszerárban tartózkodó sértett figyelmetlenségét kihasználva eltulajdonította a sértett által a pénztár előtti pultra tett pénztárcáját a benne lévő 80.000 forint készpénzzel, a személyi igazolványával, a TB-kártyájával és az adókártyájával együtt. A vádlott pénztárcát a pulóverébe rejtette, majd elhagyta a gyógyszerárát.

Ezt követően a vádlott kivette a pénztárcából a 80.000 forint készpénzt, és a pénztárcát a benne lévő okiratokkal a ... szám előtti kapunál található gázóraszekrény tetején hagyta. Az okiratokat a nyomozó hatóság a fenti napon lefoglalta és átadta azokat a sértett részére.

A bűncselekménnyel okozott kár 80.000 forint, amelyből a nyomozás során a készpénz lefoglalásával és a sértett részére történő kiadásával 50.000 forint térült meg.

Az így kiegészített, pontosított tényállás már hibamentes, a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is. A felmentést célzó vádlotti és védelmi fellebbezések az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadják, a vádlotti védekezések elfogadását célozzák, amely megalapozott tényállás mellett a hatályos perrendi szabályok alapján a másodfokú eljárásban nem foghat helyt.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen körben, miért fogadott el, melyeket miért nem tartott valónak.

Az elsőfokú bíróság igen részletesen foglalkozott az úgynevezett „fészekrakó” típusú bankkölcsönök gazdasági, társadalmi és jogi hátterével, alaposan elemezte a 4/2005. (I. 12.) Kormányhatározatban és a 12/2001. (I. 31.) Kormányrendeletben foglalt feltételrendszert, a banki belső normákat, üzletszabályzatokat, utasításokat, magát a hitelezési folyamatot, az engedélyezés pozitív és negatív feltételeit és ezen belül is a jövedelem-igazolások konkrét szerepét. Megvizsgálta a bank1 és a Bt1, valamint a Bt2 között 2005. szeptember 21-én megkötött ügynöki tevékenységről szóló Együttműködési megállapodást is. Ennek keretében helytállóan rögzítette, hogy a vád tárgyává tett hitelkonstrukcióval a társadalom kevésbé tehetős, pénztökével nem rendelkező rétegeit célozta meg a bank1 úgy, hogy az adós minősítés a hitelkihelyezésnek nem volt feltétele, az engedélyezhető kölcsön összege kizárólag az ingatlan fedezeti értékétől függött. Az e körben kifejtett védői érvelésekkel a másodfokú bíróság is egyetértett.

Nem osztotta azonban a másodfokú bíróság a védelemnek azon jogi álláspontját, amely szerint a jövedelem-igazolások kizárólag alaki szempontból bírtak jelentőséggel a hitelbírálati folyamatban.

Az tényként rögzíthető, hogy az adott időszakban hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a perbeli hitelek kihelyezéséhez elegendő volt a minimálbér összegét elérő jövedelmet és legalább három hónap munkaviszonyt igazoló munkáltatói igazolás csatolása. Az is tény, hogy az abban foglaltak ellenőrzése a bank részéről a gyakorlatban formális volt. Ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az is megállapítható, hogy rendszeres jövedelem igazolása nélkül a hitel nem volt engedélyezhető, a munkáltatói igazolás a hitelkérelem olyan szerves részét képezte, hogy ezen okirat hiányában a hitelkérelmet el kellett utasítani. A jövedelem-igazolás benyújtása feltétele volt továbbá a közvetlen állami támogatások elnyerésének, az otthonteremtési támogatásnak és a lakásépítési kedvezménynek is. Ekként pedig helyes az az elsőbírói álláspont, hogy a valótlan tartalmú munkáltatói igazolásnak mind a szervezői, mind a hitelt felvevő vádlotti oldalon jelentősége volt, ezért vizsgálni kellett a hamis munkáltatói igazolások beszerzésében, csatolásában betöltött vádlotti szerepeket, és ezzel összefüggésben az elkövetők tudattartalmát.

Az elsőfokú bíróság igen részletesen foglalkozott az I., II. és III. r. vádlott kapcsolatával és szerepével a hitelügyintézésnek során. A rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban rögzítette, hogy a kölcsönügyletek létrejöttében a három vádlottnak volt meghatározó szerepe. A mérlegeléssel megállapított elsőfokú ítélet irathűen rögzíti, hogy egyfajta munkamegosztás alakult ki köztük, de a hitelfelvételek egész folyamatát a kezükben tartották. Mindhármuk által tudottan került sor a hamis munkáltatói igazolások beszerzésére, csatolására és benyújtására a pénzintézetekhez.

I. r. és II. r. vádlottaknak a vádbeli időszakban úgy a gazdasági tevékenysége, mint a magánélete teljesen összefonódott, mely tényből logikusan következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a II. r. vádlott a saját cégéhez kapcsolódó önálló hitelek intézésén túlmenően az I. r. vádlott által jegyzett és igazgatott Bt1 nevében is eljár. Alátámasztja ezt a következtetést tanú1 és tanú2 vallomásai, a cégekre vonatkozó okirati bizonyítékok és az igazságügyi írásszakértői vélemény is.

Az eljárás során - II. r. vádlott hivatkozásán kívül - arra nem merült fel konkrét adat, hogy amikor az I. r. vádlottal az élettársi kapcsolatuk „szünetelt”, egyúttal a Bt1 hitelügyeit sem intézte. Így a II. r. vádlottnak a felmentését célzó fellebbezése az 1., 4., 5., 9., 11., 13., 16., 17., 20., 21., 25., 27., 28. tényállási pontok alól - a fenti indokokra hivatkozással - alaptalan. Annál is inkább, mert a II. r. vádlott a másodfokú nyilvános ülésen úgy nyilatkozott, hogy bár megszakadt az I. r. vádlottal az élettársi kapcsolata, de a mai napig vannak közös vállalkozásaik.

Logikus ténybeli következtetéssel rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az I., II. és III. r. vádlottak szerezték be a hamis munkáltatói igazolásokat és nyújtották be bank1-hez. Egyrészt II. r. vádlott e körben részben beismerő vallomást tett, másrészt tanú2 - aki II. r. vádlott beosztottja volt - is elismerte két esetben, hogy ő állította ki a hamis munkáltatói igazolásokat.

Tanú1 tanú és III. r. vádlott - egymástól függetlenül - beszámolt az I. és II. r. vádlott között lezajlott hangos szóváltásról, amelynek tárgya a hamis munkáltatói igazolások voltak.

Tanú1 tanúvallomása szerint I. r. vádlott utasítására ő állította ki a hamis munkáltatói igazolást VIII. r. vádlott részére volt munkáltatója nevében és bélyegzőjének felhasználásával. A tanú ezen állítását az igazságügyi írásszakértő véleménye is egyértelműen igazolta, alátámasztotta.

Tanú1 a III. r. vádlottat is terhelte azzal, hogy tudott a hamis munkáltatói igazolásokról, mert több esetben átvett tőle már kitöltött munkáltatói formanyomtatványt, vagy a III. r. vádlott kérésére ő töltötte ki a fejrészét, illetve kért üres formanyomtatványt.

A bizonyítékokkal összhangban állapította meg azt is az elsőfokú bíróság - figyelemmel az irodában dolgozó tanúk vallomásaira -, hogy III. r. vádlott is vitt a bank1-be hamis munkáltatói igazolásokat tartalmazó hitelkérelmeket.

Az eljárás során meghallgatott valamennyi hiteladós vádlott, gyanúsított vagy tanú egyezően nyilatkozta, hogy a hamis munkáltatói igazolásokat nem ők szerezték be és nem ők csatolták a hitelkérelmükhöz. Ezek a személyek nem ismerték egymást, nem álltak kapcsolatban egymással és korábban az I., II. és III. r. vádlottakkal sem, így az összebeszélés lehetősége egyértelműen kizárható, miként az is, hogy érdekeltek lettek volna terhelő vallomást tenni az I., II. és III. r. vádlottra.

Az elsőfokú bíróság helyes ténybeli következtetését támasztja alá az a tény is, hogy 48 tényállási pontban 16 foglalkoztató cég neve merült fel összesen, márpedig, ha a hiteligénylők csatolják a munkáltatói igazolásokat, nagyobb lett volna a munkáltatók között a szóródás. Mindez szintén azt támasztja alá, hogy a hamis munkáltatói igazolások elkészítését, beszerzését ténylegesen az I., II. és III. r. vádlottak szervezték és intézték, mert máskülönben nem lenne magyarázat arra sem, hogy az azonos munkáltatótól és közel azonos időből származó munkáltatói igazolást benyújtó hitelfeltevő vádlottak egyike sem ismerte egymást. Az I., II. és III. r. vádlott büntetőjogi felelőssége mellett szól az a tény is, hogy jutalék formájában érdekeltek voltak az eredményes hitelügyintézésben.

A másodfokú bíróság nem osztotta I. r. vádlott védőjének azon jogi álláspontját, hogy ha a munkáltatói igazolás csatolására csak később, pótlólag, és nem a hitelkérelemmel egyidejűleg került sor, akkor nem állapítható meg a feltételes szabadság tartama alatti elkövetés és így törvénysértő annak megszüntetése. Anélkül, hogy a tényállás ebben a körben kiegészítést igényelne, a másodfokú bíróság az alábbiakra kíván rámutatni:

Az tényként állapítható meg - és a védelem sem vitatta -, hogy a hitel engedélyezésére és folyósítására munkáltatói igazolás nélkül egyetlen esetben sem kerülhetett sor. Valamennyi tényállás tartalmazza a hitelkérelem benyújtásának és a

hitelszerződés megkötésének időpontját. A munkáltatói igazolás becsatolásának - ha nem a hitelkérelemmel egyidejűleg nyújtották be - mindenképpen a két időpont közé kell esnie. Amennyiben ezen konkrét időpontok közül legalább egy a feltételes szabadság tartama alá esik, úgy törvényesen járt el a Tatabányai Törvényszék akkor, amikor I. r. vádlott feltételes szabadságát megszüntette. Erre szolgál bizonyítékkul a nyomozati iratok XXXIII. kötete 7098. oldalán fellelhető kimutatás, amelyet bank1 bocsátott a nyomozó hatóság rendelkezésére a hitelfelvétellel kapcsolatos iratok között. E kimutatás számos olyan hitelügylet pontos adatait rögzíti dátumszerűen, amelyből megállapítható, hogy a bankfiókban pontosan mikor került sor a hitelkérelem benyújtására, illetve átvételére és rögzítésére, mikor történt a hitelügylet engedélyezése, továbbá ellenőrzése.

A táblázatból megállapítható, hogy a 3. tényállási pontban érintett X. r. és XI. r. vádlott hitelkérelmét 2006. év április hó 5. napján fogadta be a bank, mely napon a hitelügyletet rögzítették is, az engedélyezésre pedig 2006. év június hó 12. napján került sor.

A 7. tényállási pontban érintett XVII. r. és XVIII. r. vádlott hitelkérelmét 2006. év március hó 13. napján fogadta be a bank, mely napon a hitelügyletet rögzítették is, az engedélyezésre pedig 2006. év május hó 22. napján került sor.

A 27. tényállási pontban érintett XLIII. r. vádlott hitelkérelmét 2006. év március hó 29. napján fogadta be a bank, a hitelügyletet 2006. év május hó 10. napján rögzítették és még ugyanezen a napon sor került az engedélyezésére is.

A fenti három példából - összevetve azt az elsőfokú ítéletben rögzített egyes tényállási pontoknál feltüntetett időpontokkal - egyértelműen megállapítható, hogy a hitelkérelem benyújtására, majd rögzítésére, de legfőképpen engedélyezésére (amelynek *elengedhetetlen tartalmi feltétele volt* a munkáltatói igazolás megléte és csatolása az iratokhoz) 2006. év június hó 29. napja előtt került sor, tehát az előtt, mielőtt I. r. vádlott feltételes szabadsága a Győri Városi Bíróság B.499/2003/2. számú ítélete kapcsán eredményesen letelt volna.

A szóban forgó okirati bizonyítékból további tényállási pontok vonatkozásában is megállapítható, hogy az I. r. vádlott a feltételes szabadsága hatálya alatt követte el a közbizalom elleni bűncselekményt. Így ez olvasható ki XX. r. és XXI. r. vádlottak vonatkozásában a 12. tényállási pontnál (a hitelkérelem befogadásának napja 2006. március 28., rögzítés 2006. július 1., engedélyezés ugyancsak 2006. július 1.), továbbá ugyanilyen ténymegállapítás tehető a 14. tényállási pontban érintett XXIV. r. vádlottat illetően, akinél a hitelkérelmet 2006. március 23. napján fogadták be, annak rögzítésére és engedélyezésére pedig 2006. május 15. napján került sor. További részletezés nélkül hasonló ténymegállapítások tehetők az idézett táblázat alapján XXVIII. r. és XXIX. r. vádlottak vonatkozásában a 17. tényállási pont kapcsán, XIII. r. és XIV. r. vádlottakat illetően az 5. tényállási pont kapcsán, illetve XLII. r. vádlott esetében a 29. tényállási pont alapján.

A magánokirat-hamisítás, illetve a 2012. évi C. törvény által használt terminológia szerint a hamis magánokirat felhasználása a valótlan tartalmú magánokirat felhasználásával valósul meg, fejeződik be. A fentiek alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a hamis munkáltatói igazolásokat a bankhoz a hitelkérelem feltétlenül szükséges, elengedhetetlen részeként benyújtották, mely mozzanattal a felhasználás megvalósult, ezért nem lehet vitás, hogy I. r. vádlott a feltételes szabadság hatálya alatt valósította meg a terhére rótt bűncselekmények egy részét.

A fentieken túlmenően a nyomozati iratok között lévő munkáltatói igazolások nem tartalmaznak olyan adatokat, amelyekből pontosabban megállapítható lenne, hogy bank1 azokat mikor vette át.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a hitelfeltevő vádlottak tisztában voltak azzal, hogy hamis munkáltatói igazolás kerül csatolásra a hitelkérelemhez.

A jövedelem-igazolások valótlan tartalmát részben azon szereplő cégek képviselői a tanúvallomásaikban, részben a hitelfeltevő vádlottak azon nyilatkozata, hogy soha nem dolgoztak a cégnél és az írásszakértői vélemény egyértelműen megerősítette.

Ezen túlmenően tanú2 - de az I. és a II. r. vádlott is - megerősítette, hogy az irodában megforduló ügyfelek írásbeli és szóbeli tájékoztatást kaptak a hitelfelvételhez elengedhetetlenül szükséges dokumentumok listájáról.

A vádlottak közül összesen hatan alá is írták a munkáltatói igazolásokat, míg XXXIX. r. vádlott (128. tjkv. 274. old.), fiatakorú XLV. r. vádlott (128. tjkv. 320. old.), XLIV. r. (270. tjkv. 4. old.), XXV. r. vádlott (270. tjkv. 34. old., nyom. ir. XIV. kötet 3174-3179. oldal), tanú3 (320. tjkv. 65. old., nyom. ir. III. kötet 643-645. oldal), tanú4 (320. tjkv. 93. old., nyom. ir. XVIII. kötet 4188-4192. oldal), tanú5 (320. tjkv. 93. old., nyom. ir. XVIII. kötet 4195-4199. oldal), tanú6 (320. tjkv. 94. old., nyom. ir. XVII. kötet 3695-3698. oldal), tanú7 (371. tjkv. 31. old.) vallomása szerint rákérdeztek, hogy kell-e munkáltatói igazolás.

A fent megjelölt tanúk közül tanú4 kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy II. r. vádlott azt mondta neki, hogy nem számít, ha a munkáltatói igazolás hamis, mert arra csak formaiságból van szükség. Ezt erősítette meg tanú5 is a tanúvallomásában, aki egyértelműen azt állította, hogy II. r. vádlott tudta, hogy hamis munkáltatói igazolást fognak benyújtani.

Így helyes mérlegeléssel következtetett arra az elsőfokú bíróság, hogy a hitelfeltevő vádlottak tisztában voltak a csatolt munkáltatói igazolások valótlan tartalmával.

A Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint az I., II. és III. r. vádlottak szembesültek a hitelfeltevő vádlottak anyagi hátterével, pénzügyi-, jövedelmi viszonyaival. Konkrét adatok merültek fel arra minden esetben, hogy a hitelígénylők helyzete nem tette lehetővé az általuk felvett hitelek törlesztését, azonban az I., II.

és III. r. vádlottak ezen tényeket figyelmen kívül hagyták, ezek iránt közömbösek maradtak. Tudták, hogy ezen vádlottak időszakos állami- és önkormányzati támogatásból, szociális segélyből, időnként szezonális munkából éltek, az összjövedelmük pedig kevés volt a részletek törlesztéséhez.

Az elsőfokú bíróság e körben is igen részletesen foglalkozott a rendelkezésére álló bizonyítékokkal és a köztudomású tényekkel. Így elemezte a térségre jellemző munkaerő-piaci helyzetet, a „fekete” gazdaságot, a szerződés kori alacsony törlesztő részletet, nem fizetés esetén pedig az ingatlan elvesztésének veszélyét. A bank1-gyel kötött együttműködési megállapodás értelmében az I., II. és III. r. vádlottak kötelezettsége kizárólag az ügyfélszerzésre és a hitelakta összeállítására korlátozódott. Így az általuk szerzett ügyfél fizetőképessége meglétének, anyagi háttérének és teherbíró képességének vizsgálata nem képezte a kötelezettségüket, a partneri szerződés értelmében az ügyfelek teljesítőképessége vizsgálatához sem joguk, sem eszközük nem volt.

Az iratok tartalma alapján az is megállapítható, hogy az összes hitel több mint ötven százaléka folyamatos törlesztés alatt áll, pedig a hitelfelvevők ugyanolyan vagy hasonló anyagi, pénzügyi háttérrel rendelkeztek a hitel felvételkor, mint a bedőlt hitelesek.

Az elsőfokú ítélet 140-145. oldalain fellelhető táblázatból - melyet a bíróság könyvszakértő¹ véleményéből emelt át - pedig jól látható, hogy még a bedőlt hiteles vádlottak is, legalább a fizetési szándék látszatának fenntartása érdekében, egy pár hónapig törlesztették a részleteket.

Helytálló mérlegeléssel állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy az eljárás során nem merült fel olyan konkrét adat, amelyből ítéleti bizonyossággal lehetne következtetést vonni az I., II. és III. r. vádlottaknak a hitelfelvevőkhöz kapcsolódó eshetőleges károkozási szándékára, így a másodfokú bíróság nem osztotta az ügyészség jogi álláspontját.

Ezzel szemben egyetértett azzal az ügyészi okfejtéssel, hogy I., II. és III. r. vádlottak a közvetítői jutalék erejéig tévedésbe ejtették bank1-et.

Az I. és II. r. vádlott által a bank1-gyel kötött - a tényállásban pontosított - megállapodás értelmében vállalták, hogy a pénzügyi intézet számára hitelt felvevő személyeket kutatnak fel, azokat a hitelkonstrukciók tekintetében teljes körűen kioktatják és összeállítják a hitel igényléséhez szükséges dokumentációt. Mindezt a tevékenységért a folyósított hitel meghatározott százalékat jutalékként fizeti ki részükre bank1. Szerződésszegő magatartást tanúsítottak akkor, amikor a valótlan tartalmú munkáltatói igazolásokat III. r. vádlott közreműködésével bank1-nek benyújtották, és e hamis dokumentumok alapján került sor a hitelek engedélyezésére és az utánuk járó jutalékok kifizetésére. A munkáltatói igazolás hiányában pedig sem a hitel összegének, sem a jutaléknak a folyósítására nem került volna sor, amelyből ismét az látszik, hogy a munkáltatói igazolás benyújtása

nem csak formai, hanem kimondottan tartalmi feltétele volt a hitel folyósításának. Az ilyen csalárd módon megszerzett jutalék összegével bank1 károsodott. A jutalékok összecszerűségét és felvételét az I., II. és III. r. vádlottak nem vitatták, azt az iratok között lévő okirati bizonyítékok is alátámasztották.

A másodfokú bíróság az I., II. és III. r. vádlottak által felvett jutalék összegének számítása során az elsőfokú bíróság ítéletének történeti tényállásaiban rögzítettekből indult ki, amelyeket a Tatabányai Törvényszék a bank1 által csatolt okirati bizonyítékok alapján állapított meg.

A fentiek alapján azt rögzítette, hogy I. r., II. r. és III. r. vádlottak a hitelközvetítői eljárásaik során - a Bt1-en és az Bt2-n keresztül - összesen 4.436.440 forint jutalékot vettek fel a pénzintézet megtévesztésével, ennél fogva csalárd módon eljárva ennyi kárt okoztak bank1-nek.

A fenti összegből az I. és II. r. vádlottak az 1-48. tényállási pontok vonatkozásában 2.644.700 forinttal gazdagodtak, mely összeg megszerzésében a III. r. vádlott is közreműködött, így ő a fenti összegből 1.791.100 forint jogtalan haszonhoz jutott.

A kizárólag II. r. vádlotthoz és az ő tevékenységéhez köthető Bt2 az 1-48. tényállási pontokban rögzített hitelközvetítései kapcsán 1.791.740 forint kárt okozott a pénzintézetnek.

A fentiekből megállapítható tehát, hogy az I-III. r. vádlottak az 1-48. tényállási pontok kapcsán felvett jutalékkal összesen 4.436.440 forint kárt okoztak. E helyütt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy sem a vádiratban, sem az ügyészi végindítványban, továbbá az elsőfokú ítéletben és a fellebbviteli főügyészség átiratában feltüntetett összegek nem konvergáltak a bizonyítékokkal, ennél fogva azokat a Fővárosi Ítéltábla a kiegészített tényállás alapján maga állapította meg.

A másodfokú bíróság II. r. vádlott védőjének eljárásjogi felvetésével nem értett egyet. A Kúria az 1/2007. számú Bk. véleményének A/1/2/c. pontjában írtak szerint a vád törvényességének nem feltétlen tartalmi eleme a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítése. A vádirat Be. 217. § (3) bekezdésének c) pontja szerint ezen, valamint a d-j) pontja szerinti további kellékének hiányossága a bírósági eljárásban pótolható. Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti tényállása is tartalmazza hitelügyletekre lebontva a jutalék, mint jogtalan haszon összegét, illetve azt a tény, hogy melyik gazdasági társaságnak került kiutalásra.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a Győri Fellebbviteli Főügyészség 2013. március 25. napján kelt BF.12/2010/20-I. számú átiratának első oldalán a fellebbezés irányát egyértelműen rögzítette az I-III. r. vádlottak vonatkozásában, így megállapítható, hogy e vádlottakra is jogorvoslatot jelentett be az ügyészség, amelyet később - módosított tartalommal - a Fellebbviteli Főügyészség is fenntartott. Ennél fogva nem helytálló az a védői érvelés, amely

szerint a másodfokú elbírálás időpontjában az I-III. r. vádlottakra nem volt ügyészi fellebbezés, ennél fogva a felülbírálat nem érintheti őket.

V. r. vádlott a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén írásbeli vallomást terjesztett elő, amelyet csatolt az iratokhoz olyan mellékletekkel, amelyekkel azt igazolta, hogy az elsőfokú bíróság által a terhére megállapított vesztegetés büntetét már csak azért sem követhette el, mert a vádbeli időszakban jelentős összegű befizetéseket eszközölt a bankszámlájára, amelyek mindegyike teljesen legális forrásból származott. Nyilatkozatának lényege szerint - egybehangzóan a védője perbeszédében elmondottakkal - a vádbeli időszakban olyan anyagi forrásokkal rendelkezett, illetve olyan anyagi körülmények között élt, amelyek miatt nem volt szüksége vesztegetési pénzre, a bűncselekményt nem követte el. A vádbeli időszakra vonatkozó pénzmozgásait igazoló banki bizonylatokat, valamint a források eredetét bizonyító okiratokat (utalások forrása, tulajdonközösséget megszüntető szerződés, valamint házasság felbontása és járulékai miatt indított polgári peres eljárás tárgyalási jegyzőkönyve) csatolta az iratokhoz.

A fentiekben túlmenően írásbeli vallomásában elsősorban az őt terhelő I. r. és II. r. vádlottak vallomásainak ellentmondásaira mutatott rá azzal, hogy álláspontja szerint mindkét vádlott eltérően és következetlenül nyilatkozott, és még a vesztegetési összeg tekintetében is más-más tartalmú vallomásokat tettek. A védőjének perbeszédében elhangzottakkal egyezően V. r. vádlott is kiemelte, hogy a munkahelyén munkaidőben még aktába rejtve, papírok közé dugva sem tudott pénzt átvenni észrevétlenül, mert a bankban ott voltak a kollégái, a biztonsági őrök, nem utolsósorban pedig az ipari kamerák, amelyek folyamatosan az ügyféltérre és a dolgozókra voltak irányítva, ennél fogva minden mozdulatot rögzítettek.

V. r. vádlott vitatta továbbá azt is, hogy az I. és II. r. vádlottól kapott előnyért cserében a hivatali kötelességét megszegve járt el, és azt hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság V. r. vádlott vonatkozásában megalapozott tényállást rögzített, melyet a rendelkezésére álló, továbbá az általa felkutatott bizonyítékok mérlegelésével állapított meg.

Az V. r. vádlott tagadásával szemben az elsőfokú bíróság a tényállást I. r. és II. r. vádlottak önmagukat is terhelő - és e körben bűnösségükre is kiterjedő - beismerő vallomásaira, továbbá tanú1 tanúvallomására alapozva állapította meg. Ez utóbbi személy az I. és II. r. vádlottaktól teljesen függetlenül, nem utolsósorban pedig elfogulatlanul terhelte V. r. vádlottat, akiről azt állította, hogy éppen az V. r. vádlottól hallotta személyesen, hogy I. r. vádlotték bármilyen okiratot becsatolhatnak a hitelügyletek kapcsán, azokat úgysem ellenőrzi.

Az elsőfokú bíróság az egyes történeti tényállási pontoknál külön-külön és részletesen rögzítette a bizonyítási eljárás eredményeként, hogy a megvádolt banki ügyintézők milyen szabálytalanságokat követtek el. Ebből helyesen állapította meg,

hogyan nem volt olyan hitelügylet, amelyben az ügyintézők - köztük V. r. vádlott - valamilyen előírást, banki szabályzatot vagy hitel-ügyintézési előírást, illetve ezek közül többet egyszerre nem szegtek volna meg. Az elsőfokú bíróság az ítéletének tényállásában azt is rögzítette, hogy a hitel-ügyintézési folyamatban az ügyintézők milyen munkafolyamatokat végeztek, kiemelve azt, hogy a perbeli hitelek ügyintézésében érdemi tevékenységet végzett V. r. vádlott, aki fő szabály szerint átvevő és rögzítő volt. Az elsőfokú bíróság a tényállásban megállapította azt is, hogy az V. r. vádlott feladata döntés-előkészítés volt, illetve a hitelkérelmek befogadása mellett foglalkozott szerződéskötéssel, a folyósítás előkészítésével, ellenőrzéssel és az ügyfélforgalommal kapcsolatos iratkezeléssel.

Mindezekből megállapítható, hogy V. r. vádlott a vádbeli hitelek ügyintézésében meglehetősen komoly érdemi munkát végzett, lényegét tekintve a hitelügyintézés minden részfolyamatára rálátott, azokkal maga is foglalkozott. Különösen igaz ez a megállapítás annak tükrében, hogy az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy bár a hitelügyintézés során a szerepek és az egyes munkafolyamatok formálisan fel voltak osztva a banki ügyintézők között, de ezek a valóságban nem mindig érvényesültek, mert az is igazolódott a bizonyítási eljárás során, hogy egy-egy személy akár több munkafolyamatot is elvégezhetett anélkül, hogy bármelyik kollégája ellenőrizte volna. Szintén helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az V. r. vádlott volt az I. és II. r. vádlottak perbeli cégeinek - a Bt1-nek és az Bt2-nek - a kapcsolattartója, tehát mindenképpen jelentős szerepet vállalt a fenti cégek hitelügyintézése során.

I. és II. r. vádlottak terhelő vallomását kézzel fogható objektív bizonyítékok is megfelelően alátámasztották a másodfokú bíróság álláspontja szerint, mert több tényállási pont esetében (20. és 21. tényállási pont) az V. r. vádlott úgy rendelkezett a részarányos építési kölcsön folyósításáról, hogy az a készütségi foknak nem felelt meg, mi több előre folyósította a hitel részösszegét. Mindezek az okirati bizonyítékokból tényszerűen megállapíthatóak, amelyekkel összhangban nyilatkozott I. r. és II. r. vádlott is.

Az elsőfokú bíróság azt is a bizonyítékokkal összhangban állapította meg, hogy az érdemi hitelügyintézést végző V. r. vádlott nem csak az építési kölcsönök folyósítására vonatkozó eljárási szabályokat, hanem a hiánytalan hitelkérelem átvételét előíró kötelezettségét is megszegte, amikor úgy fogadott be rendszeresen az I. és II. r. vádlottaktól hitelkérelmeket, hogy azokról tudta, hogy hiányosak és pótlásukra később sem került sor, hisz a banki revízió ez negatívumként megjelölte. Ilyen körülmények között az V. r. vádlottat terhelő bizonyítékok tükrében helyesen járt el a Tatabányai Törvényszék, amikor V. r. vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította a közélet tisztasága elleni deliktumban.

Az V. r. vádlott által csatolt banki bizonylatok, valamint egyéb magán- és közokiratok a másodfokú bíróság megítélése szerint önmagukban nem alkalmasak a mérlegeléssel megállapított elsőbírói tényállás megcáfolására. E körben szükséges kiemelni, hogy a bemutatott okiratok valóságtartalma nem

kérdőjelezhető meg, azonban ezek nem alkalmasak arra, hogy a korrupciós kapcsolatot és magát a vesztegetést megcáfolják pusztán azért, mert a vádbeli időszakban az V. r. vádlottnak törvényesen igazolt, legális helyről származó banki befizetései voltak. Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal a vádlotti és védői érveléssel sem, mely szerint a vádbeli időszakban az V. r. vádlottnak megfelelő jövedelme volt, ezért a kenőpénzre nem volt szüksége. A gyakorlat ezzel ellentétben azt mutatja, hogy a magas, de legalábbis megfelelő egzisztenciális körülményeket biztosító fizetés koránt sem garancia arra, hogy az érintett személy a vesztegetési pénzt ne fogadná el.

Helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság e körben I. r. és II. r. vádlottak V. r. vádlottat terhelő vallomását, nem csak azért, mert azzal önmagukat is terhelték, leplezték le, hiszen velük szemben éppen e magatartásuk miatt nem került sor büntetőjogi felelősségre vonásra a korrupciós bűncselekmény miatt, hanem azért is, mert vallomásaikat a már korábban említett tanú is megerősítette, alátámasztotta.

Mindezek alapján a másodfokú bíróságnak nem volt törvényes lehetősége a helyes mérlegeléssel megállapított tényállás másként értékelésére, ennél fogva V. r. vádlott felmentésére értelemszerűen nem volt lehetőség.

A hitelfelvevő vádlottak által elkövetett csalások vonatkozásában - tekintet nélkül arra, hogy azokban a büntetőjogi felelősséget az elsőfokú bíróság megállapította-e vagy sem, továbbá tekintet nélkül arra is, hogy a törvényszék ítélete e körben első fokon jogerőre emelkedett-e vagy sem - a Tatabányai Törvényszék meglehetősen alapos bizonyítást vett fel, és minden rendelkezésére álló bizonyítékot az értékelési körébe vont. E vádlottak magatartásának megítélése során messzemenőig érvényre juttatta a Be. 4. § (2) bekezdésében alapelvi szinten megfogalmazott szabályt, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Az elsőfokú bíróság indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy minden kétséges esetben a vádlottak javára döntött, és ez az eljárása mindenben megfelel a Be. szellemének.

A hitelfelvevő vádlottak magatartásának vizsgálata során alapos, minden részletre kiterjedő elemzés tárgyává tette a vádlottak személyi körülményeit, valóságos egzisztenciális helyzetét, jövedelmi- és vagyoni viszonyait, majd ezekhez viszonyítva vizsgálta minden egyes esetben azt a körülményt, hogy a vádlottaknak a hitel felvételekor egyrészt mire irányult a szándéka, másrészt volt-e fizetési képességük, nem utolsósorban pedig fizetési készségük. Vizsgálta az elsőfokú bíróság az egyes hitelek futamidejét, a felvett összegek nagyságát, a banktól bekért okirati bizonyítékok alapján a vádlottak tényleges törlesztési hajlandóságát. A szociális és gazdasági helyzetüket is részletesen körüljárta, amikor rögzítette, hogy a vádbeli időszakban a hitelfelvevő vádlottak hivatalosan milyen munkából, illetve állami és/vagy önkormányzati szociális ellátásokból éltek, továbbá, hogy emellett rendelkeztek-e állandó legális munkahellyel és ennek megfelelő jövedelemmel, vagy akár csak feketén végeztek-e olyan munkát, amely a megélhetésük biztosítása mellett elegendő forrást biztosított számukra a hitel törlesztésére is.

A fenti szempontok alapján az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel és alkalmazta a Kúria idevonatkozó 3/2009. számú Büntető jogegységi határozatát, mert a mérlegeléssel megállapított tényállásokban kizárólag azokat a hitelfelvevő terhelteket vonta felelősségre, akik vonatkozásában arra a következtetésre jutott, hogy már a hitel felvételeinek időpontjában sem volt szándékukban annak későbbi visszafizetése, illetve erre reális lehetőségük sem volt. Vizsgálta tehát a hitelfelvevők fizetési készségét, mint szubjektív akarati tényezőt, ugyanakkor nem tévesztette szem elől e vádlottak fizetési képességének vizsgálatát sem, majd ezeket egymással összefüggésben, szintetizálva jutott arra a következtetésre, hogy mely esetekben volt bizonyítható a csalási szándék és melyekben nem.

Az elsőfokú bíróság kiterjedt bizonyítást folytatott arra vonatkozóan is, hogy nem következett-e be olyan jelentős változás a hitelfelvevő vádlottak körülményeiben a hitel felvételét követően a futamidő alatt, amely rajtuk kívülálló okból tette lehetetlenné számukra az általuk felvett hitel törlesztését. Jól illusztrálja a Tatabányai Törvényszék ez irányú vizsgálódását a 6. tényállási pontban rögzített bűncselekmény, ahol XVI. r. vádlott körülményeiben olyan változás következett be (stroke-t kapott), amely miatt elvesztette a munkáját, és ezért nem tudta a hitelt visszafizetni.

A fellebbezéssel érintett hitelfelvevő vádlottakat - ide most nem értve XXXVI. r. terhelteket, akinek büntetőjogi felelősségét kizárólag közbizalom elleni bűncselekményekben állapította meg az elsőfokú bíróság - kivétel nélkül bűnösnek mondta ki vagyon elleni bűncselekményekben is a Tatabányai Törvényszék.

Az 1. tényállási pontban érintett VIII. r. vádlott, a 4. tényállási pontban érintett XII. r. vádlott, a 8. tényállási pontban érintett XIX. r. vádlott, a 13. tényállási pontban érintett XXII. r. és XXIII. r. vádlottak, a 15. tényállási pontban érintett XXV. r. vádlott, a 19. tényállási pontban érintett XXXI. r. vádlott, a 20. tényállási pontban érintett XXXII. r. és XXXIII. r. vádlottak, a 21. tényállási pontban érintett XXXIV. r. és XXXV. r. vádlottak, a 23. tényállási pontban érintett XXXVIII. r. vádlott, a 24. tényállási pontban érintett XXXIX. r. vádlott, a 27. tényállási pontban érintett XLIII. r. vádlott, a 28. tényállási pontban érintett XLIV. r. és fiatalkorú XLV. r. vádlottak és végezetül a 11. tényállási pontban érintett XLVIII. r. vádlott közös jellemzőjeként azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy e terhelteknek már a hitel felvételekor sem volt szándékukban annak visszafizetése egyfelől, másfelől pedig a visszafizetésre képességük sem volt meg, mert anyagi-, egzisztenciális helyzetük és jövedelmi viszonyaik már eleve lehetetlenné tették azt, hogy az általuk felvett nagy összegű hitelt visszafizessék.

E tényállási pontoknál is valamennyi esetben részletesen vizsgálta az elsőfokú bíróság a vádlottak szándékát, melyből a további bizonyítékok tükrében, a vádlottaknak a kívülvilágban megnyilvánuló magatartása alapján, logikai úton visszafelé vont következtetést arra, hogy e terhelteknek már a hitel felvétele időpontjában sem volt szándékuk (képességük) a törlesztésre.

A fentieket összevetette az egyes vádlottak fizetési képességével is, melynek eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy a szóban forgó terheltek megvalósították a csalás büntettét. Jelentős figyelmet fordított az elsőfokú bíróság a a könyvszakértő¹ véleményében foglaltakra és a bank¹ által szolgáltatott hiteliratok tartalmára. A hitelfelvevő vádlottak személyi-, anyagi körülményeit ugyancsak összevetette az általuk felvett hitelösszegek nagyságával, a futamidővel, az egyes törlesztő részletek összegével, majd ennek alapján jutott arra a következtetésre, hogy e vádlottak szándéka károkozásra irányult.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a tényállásban szereplő törlesztő részletek és a megtérült kár összege számszakilag nem egyezik az elsőfokú bíróság által elfogadott és a tényállás részévé tett igazságügyi könyvszakértői vélemény számszaki adataival. Ezért a tényállást a szakértői kimutatásban szereplő és okirati bizonyítékokon alapuló összegekre kellett helyesbíteni.

Az elsőfokú bíróság vizsgálódását helyesen terjesztette ki a törlesztési táblázatokban foglaltakra, amelyekből kétséget kizáróan megállapítható, hogy e vádlottak már a hitel felvételét közvetlenül követő időszakban sem - vagy csak rendszertelenül és nem a szerződésben meghatározott mértékben - fizették a hitelüket, majd azzal végképp felhagytak. E vádlottak bűnös szándékát mutatja az is, hogy voltak vádlottak, akik a hitelt nem a meghatározott ingatlan felújítására használták fel, az érintett házakban, lakásokban építési, átalakítási, felújítási munkákat nem végeztek, és olyan elkövetők is voltak, akik az ingatlanba be sem költöztek, vagy ha mégis, azt rövid idő után elhagyták. Mindezek a magatartások a csalárd elkövetői szándékra utalnak.

Az elsőfokú bíróság helyes indokolást adott arra vonatkozóan, hogy e vádlottak esetében a csalási szándék aggálytalanul megállapítható volt. Az e körben adott indokolása azonban pontosításra szorul, mert az elsőfokú ítélet 317. oldalának 2. bekezdésében

- XLVIII. r. vádlottra adott indokolás körében - azt írta, hogy esetében legalább az eshetőleges csalási, károkozási szándék bizonyítást nyert a perben.

Ezzel szemben a csalás célzatos bűncselekmény, következésképpen kizárólag egyenes szándékkal követhető el. Az elkövető célja kimondottan a jogtalan haszonszerzés, ennél fogva ez a deliktum eshetőleges magatartással nem valósítható meg. Más kérdés azonban, hogy a szóban forgó vagyon elleni bűncselekmény úgynevezett eredmény bűncselekmény, ami azt jelenti, hogy a tényállás befejezettségéhez az ott megfogalmazott eredmény - jelen esetben kár - bekövetkezése is elengedhetetlenül szükséges. Amíg kár nem következik be, az elkövető haszonszerzésre irányuló csalárd magatartásával ok-okozati összefüggésben, addig a bűncselekmény kísérleti szakban marad. Nem szükséges azonban, hogy az elkövető egyenes szándéka az eredményre is kiterjedjen, e vonatkozásban elegendő az eshetőleges szándék is, amely így is teljes körűen megalapozza a büntetőjogi felelősséget.

A hitelfelvevő vádlottakra vonatkozó indokolást azzal is szükséges kiegészíteni, hogy az említett jogegységi határozat szerint az a megtévesztő magatartás, amelynek célja a hitel elnyerése, önmagában a csalás bűncselekményének megállapítását nem teszi lehetővé.

A csalást az alapozza meg, ha a tettes annak tudatában köti meg a hitelszerződést, majd ennek alapján veszi fel a hitelt, hogy a folyósított hitel szerződésszerű visszafizetésére nem lesz képes, arra nincs reális lehetősége. Ebből a körülményből már önmagában is arra kell következtetni, hogy a pénzintézetnek kárt kívánt okozni, mert magának a hitelfelvevőnek kell a legjobban tudnia, hogy reálisan semmilyen lehetősége nincs a kölcsön visszafizetésére.

Jelen ügyben valamennyi irányadó tényállásból kétségtelen, hogy az abban érintett hitelfelvevő vádlottaknak már a hitelszerződés létrejöttékor sem volt semmilyen reális lehetőségük a hitel visszafizetésére. Ehhez képest a hitel visszafizetése ténylegesen sem történt meg ezekben az esetekben.

Mindezt alátámasztja az is, hogy az elsőfokú bíróság által gondosan körüljárt és a bizonyítékok értékelésével, mérlegelésével megállapított tényállások vonatkozásában nem merült fel olyan adat, amely bármelyik vádlott esetében felvetette annak lehetőségét, hogy esetleg olyan összeg várományosa lenne, amely számára a hitel visszafizetését biztosította volna.

Ezzel szemben a szóban forgó vádlottak egyes tényállásokban leírt kereseti-, jövedelmi viszonyai - a létfenntartáshoz és a lakásrezsi-költségek biztosításához szükséges jövedelem nagyságot is számba véve - a vádlottak számára a jövőre nézve is bizonyossággal arra engedtek következtetni, hogy a havi jelentős összegű hiteltörlesztésnek nem tudnak eleget tenni. A jövedelem-igazolásokban írt munkaviszonyuk is fiktív volt, gyakorlatilag egyikük sem rendelkezett olyan állandó munkaviszonnyal, amely a jövőre nézve a biztonságos törlesztés lehetőségét nyújtotta volna. Ezt egyértelműsíti az a tény is, hogy e vádlottak többsége már az első törlesztő részletek időpontjában sem volt képes a hitelt a szerződésben rögzített összegszerűségnek megfelelően törleszteni.

A hitelfelvevő vádlottak - a fentebb kifejtettek értelmében - tudatában voltak annak, hogy az általuk felvett hitelt törleszteni nem tudják, ennek ellenére azt fölvtették és a későbbiekben szándékuk sem volt annak visszafizetésére, megvalósították a csalást, mert magatartásuk célzatosan a jogtalan haszonszerzésre irányult, és szándékuk a károkozásra is eshetőlegesen kiterjedt. Ezért a másodfokú bíróság cselekményeiket a 2012. évi C. törvény rendelkezéseinek megfelelően átminősítette, egyrészt arra figyelemmel, hogy az új Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kedvezőbb, mint az 1978. évi IV. törvény rendelkezései szerint, és ez akkor is igaz, ha a bíróság valamennyiük esetében felfüggesztette a börtönbüntetés végrehajtását. E rendelkezés alkalmazásánál figyelemmel volt a másodfokú bíróság arra is, hogy a

felfüggesztett szabadságvesztések utólagos végrehajtása esetén is érvényesül a feltételes szabadságra bocsátás kedvezménye, ezért a fentiek szerint rendelkezett erről.

Az új anyagi jogi törvény rendelkezései az értékhatárokat is módosították, melynek eredményeként több vádlott esetében a minősítés is büntettről vétségre változott, és ez is okszerűen indokolja a 2012. évi C. törvény rendelkezéseinek alkalmazását, hiszen az enyhébb megítélésű bűncselekmény enyhébb elbírálást is tesz lehetővé.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy minden hitelfeltevő vádlott - a saját hitelügylete kapcsán - elkövette a magánokirat-hamisítás vétségét, amely a 2012. évi C. törvény 345. §-ának szóhasználata szerint immár hamis magánokirat felhasználása. A két anyagi jogi rendelkezés szó szerint megegyezik, mindössze a szabatosabb megfogalmazás és a cselekmény precízebb körülírása érdekében változott meg a bűncselekmény elnevezése hamis magánokirat felhasználására, amely jobban kifejezésre juttatja az elkövetési magatartást. Ugyanakkor mindkét törvény szó szerint ugyanazt a tényállást tartalmazza, melynek lényege, hogy a hamis magánokirat elkészítése mindaddig nem bűncselekmény, amíg azt a kívüljár felé valamilyen formában fel nem használják.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó történeti tényállás szerint a hitelfeltevő vádlottak - az I-III. r. vádlottak előzetes tájékoztatása alapján - minden esetben tudták, hogy munkáltatói igazolás szükséges a hitel felvételéhez. Ezzel értelemszerűen nem rendelkeztek, mert legtöbbjük állami támogatásból, állami- és önkormányzati támogatásból, szociális segélyből, vagy legfeljebb feketemunkából szerzett jövedelmet. Az I-III. r. vádlottak az esetek döntő többségében saját maguk intézkedtek a hamis munkáltatói igazolások beszerzéséről, illetve elkészítéséről, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az is megállapítható volt, hogy a hitelfeltevő vádlottakkal közölték, hogy ők majd gondoskodnak hamis igazolásról, és ezzel a ténnyel maguk a hitelfeltevő vádlottak is tisztában voltak, ebbe az eljárásba beleegyeztek, azzal egyetértettek, éppen azért, mert a hitelt mindenképpen meg akarták szerezni.

Az elsőfokú bíróság a hitelfeltevő vádlottak fenti magatartásának jogi értékelése során arra az álláspontra helyezkedett, hogy a magánokirat-hamisítást (hamis magánokirat felhasználását) a hitelfeltevő vádlottak tettesként, illetve társtettesként követték el, attól függően, hogy egy tényállási ponthoz kapcsolódóan egy vagy két terhelt kötött szerződést a bankkal. Ehhez képest bűnsegédi magatartásnak értékelte I. r., II. r. és III. r. vádlottak azon magatartását, hogy a hamis magánokiratokat egyrészt beszerezték, másrészt maguk készítették, majd ezt követően az általuk összeállított iratcsomagot a hitelkérelmi eljárás lefolytatásához és a hitelkérelem elbírálásához bank1-hez benyújtották.

A másodfokú bíróság nem osztotta a Tatabányai Törvényszék e tekintetben kifejtett álláspontját, figyelemmel arra, hogy a fentebb már említettek szerint a magánokirat-hamisítás (a hamis magánokirat felhasználása) a felhasználással valósul meg. A

rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a vád tárgyává tett valamennyi esetben I. r. és II. r. vádlottak, illetve az ő cégeik, a Bt1 és az Bt2, intézték a hitelügyleteket. Az okirati bizonyítékok között megtalálható partneri szerződésből kitűnik, hogy a vádlottak és cégeik hitelt felvenni kívánó ügyfelek toborzására kötöttek szerződést a pénzüintézzel jutalék ellenében. A szerződésben vállalták a hitelkérelmek összeállítását, melynek - a korábban már kifejtettek szerint - korántsem formai, hanem megkerülhetetlen tartalmi eleme volt a munkáltatói igazolás, mert annak hiányában a hitelt nem folyósították, figyelemmel arra, hogy a pénzüintézetnek a jelzálogként lekötött ingatlanon felül arra is biztosíték kellett, hogy a hitelfelvevő megfelelő jövedelemmel rendelkezik, azaz a törlesztő részleteket hosszú időn keresztül megbízhatóan tudja fizetni. A hitelfelvevő vádlottak tulajdonképpen nem is álltak közvetlen kapcsolatban a bankkal, mert a hitelkérelmeket a vádlottak nyújtották be az ő nevükben a cégeik útján. A hitelkérelmek iratanyaga tartalmazta valamennyi esetben a hamis munkáltatói igazolást, amelyeket akkor használtak fel, amikor azt a bankfiókhoz benyújtották, és amelyet a bankfiók elbírálás céljából befogadott. A már korábban más összefüggésben hivatkozott okirati bizonyíték a nyomozati iratok XXXIII. kötet 7098. oldalán abban a vonatkozásban is eligazítást ad, hogy a hitelkérelmeket mikor fogadták be, mikor történt az ellenőrzés és az elbírálás. Ez utóbbi két mozzanat már önmagában feltételezi, hogy a hitelkérelemhez szükséges iratok maradéktalanul megfelelnek a bank által támasztott követelményeknek, mert máskülönben a hitelt nem engedélyezte volna a pénzüintézet. Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy I. r. és II. r. vádlottak voltak azok az elkövetők, akik a hamis magánokiratot a pénzüintézet felé felhasználták, amikor a hitelkérelmi iratokat - benne a hamis munkáltatói igazolásokkal - benyújtották. Ezért a másodfokú bíróság a vádlottak elkövetői magatartását a Btk. 13. § (3) bekezdése értelmében társtettesnek állapította meg.

A fenti érvekre figyelemmel indokolt volt mellőzni a tényállásból azt - az egyébként a jogi értékelés körébe tartozó megállapítást -, hogy az I., II. és III. r. vádlott a hamis munkáltatói igazolások beszerzésével és benyújtásával fizikai segítséget nyújtottak a hitelfelvevő vádlottaknak.

Egyúttal korrigálta a másodfokú bíróság a hamis magánokirat felhasználása vétségének rendbeliségét az I. és II. r. vádlottaknál. I. r. vádlott esetében elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a 9. tényállási pontban két darab, a 12. és 42. tényállási pontban további egy-egy darab hamis magánokirat került felhasználásra, így a rendbeliség helyesen nem 27, hanem 30 rendbeli.

II. r. vádlottnál ugyancsak nem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a hamis magánokiratok száma a 9. tényállási pontban két darab, így a rendbeliség 46-ra módosul.

Az eddig kifejtettekből következik, hogy a hitelfelvevő vádlottak magatartása a hamis magánokirat felhasználásának vétségében a részesség keretei között maradt, mert ők a Btk. 345. §-ában szabályozott deliktumot pszichikai bűnsegédként

valósították meg a Btk. 14. § (2) bekezdése értelmében, mert a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtottak akként, hogy a tettesekre szándék-erősítőleg hatottak.

Az irányadó történeti tényállás azt is rögzítette, hogy a felhasználást kizárólag az I. és II. r. vádlottak valósították meg, mely értelemszerűen következik abból, hogy ők voltak a bank szerződő partnerei. Azonban velük szorosan együttműködött III. r. vádlott, aki a hitelfelvevő vádlottak toborzásában vállalt döntő szerepet, de a tanú- és hitelfelvevői vádlotti vallomások tartalma szerint ő is tisztában volt azzal, hogy a hitelfelvevő terheltek munkáltatói igazolása hamis, tekintettel arra, hogy ő volt az, aki ténylegesen is felhajtotta a nehéz körülmények között élő vádlott-társait és hitel felvételére buzdította őket. Másrésztől III. r. vádlott szorosan együttműködött I. r. és II. r. vádlottakkal, érdekük is azonos volt, mert minél több ügyfelet szereztek a banknak, annál több és nagyobb összegű jutalékot kaptak.

Ezért a másodfokú bíróság akként foglalt állást, hogy helyesen minősítette a törvényszék a közbizalom elleni bűncselekményben III. r. vádlott cselekvőségét, amikor őt a magánokirat-hamisítás vétségében fizikai bűnsegédként marasztalta el.

A másodfokú bíróság egyetértett a Győri Fellebbviteli Főügyészség indítványában foglaltakkal azon részével, mely szerint I. r., II. r. és III. r. vádlottak megvalósították a csalás törvényi tényállását, amikor a hamis munkáltatói igazolások benyújtásának eredményeként a bank elfogadta a hitelkérelmeket, és ezt követően a vádlottakkal kötött szerződés értelmében az ügyletek után jutalékot fizetett nekik. A vádlottak magatartása maradéktalanul lefedi a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi tényállási elemet, mert ők jogtalan haszonszerzés végett bank1-et tévedésbe ejtették és ezzel ok-okozati összefüggésben kárt okoztak a pénzintézetnek. A jogtalan haszonszerzési célzat ott érhető tetten az I-III. r. vádlottak magatartásában, hogy önös anyagi érdekeiktől vezérelve, kizárólag annak érdekében tevékenykedtek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt, a lehető legnagyobb számú hitelfelvevőt prezentálják a bank felé azért, hogy az általuk elérhető jutalékot maximalizálják. Az I-III. r. vádlottak jogtalan haszonszerzésre irányuló, csalárd magatartása tehát nem abban nyilvánult meg a másodfokú bíróság álláspontja szerint, hogy ők is elkövetői voltak a hitelfelvevő vádlottak csalásainak, hanem ott merítették ki a törvényi tényállási elemeket, amikor a saját hasznukra törekedve, tömegesen nyújtották be a valótlan tartalmú hitelkérelmeket, majd ezt követően felvették a jutalékot.

Helyesen állapította meg a Tatabányai Törvényszék, hogy az I-III. r. vádlottak egyrészt teljes érdektelenséget mutattak abban a vonatkozásban, hogy az általuk beszerezett ügyfelek egyáltalán képesek és hajlandók-e a hitelt visszafizetni, másrészt a bankkal kötött partneri-, együttműködési szerződésük alapján erre nem voltak kötelesek, tehát nem az ő feladatuk volt a hitelképesség vizsgálata.

Az I-III. r. vádlottak a fenti magatartásukat a jutalék formájában jelentkező jogtalan haszon megszerzése érdekében fejtették ki, ezért magatartásukkal közvetlen okozati összefüggésben bekövetkezett a kár is.

A másodfokú bíróság így az I-III. r. vádlottaknak a jutalék megszerzésére irányuló csalárd magatartását a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontjának ba) és bc) pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő nagyobb kárt okozó, bünszövetségben és üzletszerűen, valamint folytatólagosan elkövetett csalás bűntettének minősítette, amelyet I. r. és III. r. vádlottak társtettesként, míg II. r. vádlott részben tettesként, részben pedig társtettesként valósítottak meg.

A Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el.

Az irányadó történeti tényállás szerint az I-III. r. vádlottak a vádbeli időszakban - a 2007. év folyamán - a csalást egységes elhatározás által vezérelve, folyamatosan, rövid időközönként többször követték el bank1 sérelmére, így magatartásuk a folytatólagosság törvényi egységének keretébe tartozik.

Emellett mindhárom vádlott üzletszerűen és bünszövetségben követte el a vagyon elleni bűncselekményt.

A Btk. 459. § (1) bekezdésének 2. pontja értelmében bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet.

A három vádlott egymással szorosan együttműködve, jól körülhatárolható szereposztás szerint, szervezett formában hajtották végre a csalást, de a bünszervezet összehangoltságát és ismérveit nem lehetett felismerni a magatartásukban, ezért a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy bünszövetségben követték el a deliktumot.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében üzletszerűen követi el a bűncselekmény, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

A vádlottak a folytatólagosság egységébe tartozó és azonos tényállás alá eső egyes részselekményeiket rendszeres haszonszerzésre törekedve, a szerződésben nekik garantált jutalék maximalizálása érdekében követték el, így magatartásuk mindenben megfelel az üzletszerűség fogalmi elemeinek, ezért e minősítő körülményt is megállapította terhükre a Fővárosi Ítéltábla.

Az elsőfokú bíróság által alapvetően helyesen megállapított - ennél fogva a másodfokú eljárásban is irányadó - történeti tényállás szerint I. r. és II. r. vádlottak a cégeiken keresztül bonyolították a hitelügyintézkést. A két cég közül I. r. vádlott tulajdonát képezte a Bt1, míg II. r. vádlott tulajdonában volt az Bt2. A vádlottak a vádbeli időszakban élettársi kapcsolatban éltek, melynek eredményeként nem csak magánéletükben, hanem munkájukban is gazdasági közösséget alkottak, cégeik ügyintézkése is egybefolyt. Az irányadó tényállás azt is tartalmazza, hogy a hitelügyletek egy részét jól elkülöníthetően kizárólag a II. r. vádlott által jegyzett Bt2 bonyolította, míg egy másik részét az I. és II. r. vádlott cégei közösen intézték.

Ez azonban nem változtat azon, hogy a másodfokú bíróság a jutalékra elkövetett csalásban II. r. vádlottat egységesen társtettesként mondta ki bűnösnek, figyelemmel arra, hogy a folytatólagos egység a nevéből adódóan is egy rendbeli bűncselekményként értékelendő. A jogdogmatika és az állandóan követett bírói gyakorlat szerint is a folytatólagosság egységébe tartozhatnak különböző minőségben tettesként (társtettesként), felbújtóként és bűnsegédként megvalósított részcselekmények. Ez esetben az ítélet rendelkező részében a folytatólagosan elkövetett bűncselekmény egészére nézve a súlyosabb elkövetői minőséget kell megállapítani, vagyis bűnsegély nem állapítható meg felbújtás, részesség pedig tettesség mellett. Egyes részcselekmények kísérleti szakban maradása; illetve részesként történt megvalósítása a büntetés kiszabása során értékelendő. Röviden tehát, a folytatólagosság egységébe tartozó cselekmények a legsúlyosabb elkövetői alakzat szerint minősülnek egységesen (BH 1993. évi 72. számú jogeset).

Az irányadó tényállásban foglaltak szerint V. r. vádlott, mint a pénzügyi fiók hitelezési ügyletek végzésével érintett dolgozója, a vádbeli időszakban rendszeresen fogadott el pénzbeli juttatást I. r. és II. r. vádlottaktól azért, hogy kötelességét megszerve, a társai által közvetített ügyleteket, dokumentumokat ne ellenőrizze, hanem azokat tartalmukra tekintet nélkül hiányosan, engedélyezésre továbbítsa azért, hogy az I., II. és III. r. vádlottak ily módon megkapják a jutalékukat. E körben az építési kölcsönök szabálytalan folyósítása is megállapítható.

Az elsőfokú bíróságnak az V. r. vádlott bűnösségével kapcsolatban kifejtett indokolásával a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett, mint ahogy azt korábban már részletesen kifejtette. A Tatabányai Törvényszék az elsőfokú ítélet kihirdetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezései szerint helyesen minősítette V. r. vádlott cselekményét a Btk. 251. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés II. fordulata szerint minősülő folytatólagosan, gazdálkodó szervezet dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntettének.

A 2012. évi C. törvény 291. § (1) bekezdése vesztegetés elfogadása cím alatt szabályozza e cselekményt:

Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét

elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Súlyosabban - egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel - rendeli büntetni a törvény, ha az elkövető a jogtalan előnyért a kötelességét megszegi.

Még súlyosabb - két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés - a büntetés, ha az elkövető az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

A másodfokú bíróság V. r. vádlott bűncselekményének új Btk. szerinti átminősítése során észlelte, hogy a Btk. 291. § (2) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott minősített eseteket a törvényhozó egymástól teljesen külön tartja, egymástól külön kezeli. Ez azt jelenti, hogy a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott minősítő körülmények kizárólag az (1) bekezdésben meghatározott cselekményre vonatkoznak.

A szabályozás alapvetően eltér az 1978. évi IV. törvény 251. §-ában meghatározottaktól, ahol a jelen törvényben külön tartott minősítő eseteket a törvény egy újabb fordulatban egymás mellé rendelte, és lehetővé tette egy további még súlyosabb minősítés alkalmazását.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az új Btk. erre nem ad lehetőséget, mert mind a nyelvtani, mind a logikai értelmezés alapján arra a következtetésre jutott a másodfokú bíróság, hogy V. r. vádlott szóban forgó bűncselekményét kizárólag a Btk. 291. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntetnének kell minősíteni.

Ez természetesen nem változtat azon a tényen, hogy az irányadó elfogadott tényállás szerint a vádlott a kötelességét is megszegte. Mivel azonban a kötelességszegéssel megvalósuló minősítő körülmény csak egy évtől öt évig, míg az üzletszerűségben megnyilvánuló minősítő körülmény már két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ezért az általános anyagi jogelvek értelmében a másodfokú bíróság egységesen, kizárólag a Btk. 291. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősítette V. r. vádlott cselekményét. Természetesen a törvényhely (2) bekezdés a) pontjában meghatározott minősítő körülmény ilyen esetben látszólag értéketlenül marad, azonban jelentősége kap a büntetés kiszabása körében.

Végezetül a másodfokú bíróság kirekesztette a tényállásból azokat a megállapításokat, amelyeket az elsőfokú bíróság az I. és II. r. vádlottak közötti cégen belüli értékesítések, adás-vételek körében megállapított, figyelemmel arra, hogy a vádlottaknak e magatartása a közvetítői kereskedelem körébe tartozik,

ennek okán nem vonható a jogtalan hasznon körébe, melynek egyenes következményeként deliktumot sem valósít meg.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság döntően helyesen vette számba a vádlottak javára szóló enyhítő, illetve a terhükre értékelendő súlyosító körülményeket, azonban a megváltozott minősítésekre és az elsőfokú ítélet kihirdetését követően az egyes vádlottak személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra figyelemmel, e körülmények is kiegészítésre, további pontosításra szorulnak az alábbiak szerint:

A másodfokú bíróság valamennyi vádlottnál további enyhítő körülményként értékelte az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt időmúlást.

I. r. vádlott esetében mellőzi az enyhítő körülmények közül a bűnsegédségre utalást, helyette súlyosító körülményként értékeli a társtettesi elkövetést. Ugyancsak súlyosít esetében a folytatólagos elkövetés, az, hogy a vagyon elleni bűncselekménye kétszeresen is minősül, továbbá, hogy a bűncselekményben kezdeményező, szervező szerepet vállalt.

II. r. vádlott vonatkozásában ugyancsak mellőzni kellett az enyhítő körülmények sorából a bűnsegédi magatartást, ellenben súlyosító körülményként értékelte a Fővárosi Ítéltábla a társtettesi elkövetést. Ugyanígy további súlyosító körülmény a folytatólagos elkövetés, az, hogy a csalás kétszeresen is minősül, nem utolsó sorban pedig a bűncselekmény végrehajtásában a II. r. vádlott kezdeményező, szervező szerepe.

III. r. vádlott vonatkozásában szintén súlyosító körülmény a csalás kétszeres minősülése, a folytatólagos elkövetés, a társtettesi magatartás és a szervező, kezdeményező szerepe a bűncselekmény végrehajtásában.

Enyhítő körülményként értékelte a bíróság a III. r. vádlott esetében, hogy négy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik a saját háztartásában.

A halmazati büntetés kiszabására vonatkozó anyagi jogi rendelkezések értelmében I. r., II. r. és III. r. vádlott esetében egy évtől hét év hat hónapig terjedő szabadságvesztés kiszabását teszi lehetővé a törvény.

A büntetés kiszabása során irányadó szempontokra - a bűncselekmények és az elkövetők társadalomra veszélyességére, bűnösségük fokára és a korábban felsorolt enyhítő és súlyosító körülményekre, valamint a kibővült bűnösségi körre - figyelemmel, a Fővárosi Ítéltábla indokoltnak tartotta e három vádlott büntetésének súlyosítását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kiszabott hosszabb tartamú szabadságvesztések állnak arányban a vádlottak által elkövetett bűncselekményekkel, és ezek alkalmazásával érhetők el a Btk. 79. §-ában meghatározott generál- és speciál preventív büntetési célok.

Ezért a másodfokú bíróság I. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit helyesen 30 rendbeli, a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítette, amely bűncselekményeket a Btk. 13. § (3) bekezdése értelmében társtettesként követett el, mert a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását a II. vádlottal együtt, egymás tevékenységéről tudva, közösen valósították meg.

A Fővárosi Ítéltábla I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki további 1 rendbeli, a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés b), ba) és bc) pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntetében, mint társtettet.

A vele szemben halmazati büntetésként kiszabott 2 év 6 hónap szabadságvesztést a Btk. 37. § (3) bekezdés b), ba) pontjában írtak alapján fegyház fokozatban állapította meg a másodfokú bíróság.

A kiszabott szabadságvesztéssel arányosan súlyosította a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is, melyet a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján szabott ki, a 62. § (1) bekezdésében meghatározott keretek között.

I. r. vádlott az Btk. 38. § (4) bekezdés a) pontja értelmében nem bocsátható feltételes szabadságra.

II. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit helyesen 46 rendbeli, a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítette a másodfokú bíróság, amely bűncselekményeket a Btk. 13. § (3) bekezdése értelmében társtettesként követett el, mert a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását az I. vádlottal együtt, egymás tevékenységéről tudva, közösen valósították meg.

A Fővárosi Ítéltábla II. r. vádlottat is bűnösnek mondta ki további 1 rendbeli, a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés b), ba) és bc) pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntetében, mint társtettet.

A vele szemben halmazati büntetésként kiszabott 2 év 6 hónap szabadságvesztést a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjában írtak alapján börtön fokozatban állapította meg a másodfokú bíróság, egyben a súlyosított szabadságvesztés tartamához arányosan igazítva 3 évre súlyosította a mellékbüntetésként kiszabott közügyektől eltiltás tartamát is.

A másodfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjának felhívásával akként rendelkezett, hogy II. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

III. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit helyesen 22 rendbeli, a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítette a másodfokú bíróság, amely bűncselekményeket a Btk. 14. § (2) bekezdése értelmében bűnsegédként követett el, mert az I. és II. r. vádlottak általi bűncselekmények elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtott.

A Fővárosi Ítéltábla III. r. vádlottat is bűnösnek mondta ki további 1 rendbeli, a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés b), ba) és bc) pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, folytatólagosan, bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, mint társtettet.

A vele szemben halmazati büntetésként kiszabott börtönbüntetést 1 év 10 hónapra súlyosította, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megjelölésénél pedig a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontját hívta fel.

A másodfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdés b) pontjának felhívásával akként rendelkezett, hogy III. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetése háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

V. r. vádlottnak a Btk. 291. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűncselekményét két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény. A másodfokú bíróság az V. r. vádlott vonatkozásában a korábban már jelzett és enyhítő körülményként értékelt időmúlás mellett további súlyosító körülményként értékelte azt, hogy a vádlott cselekménye a fenti törvényhely a) pontja szerint is minősül, hiszen az irányadó történeti tényállás szerint a vádlott a jogtalan előnyért a kötelességét is megszegte. Figyelemmel azonban arra, hogy az új Btk. szerkezetéből adódóan a fenti minősítő körülmény nem állapítható meg a súlyosabb elkövetési magatartás mellett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a vádlott e magatartását súlyosító körülményként értékelte.

Mindezek ellenére a másodfokú bíróság a rendezett életvitelű, büntetlen előéletű V. r. vádlott vonatkozásában lehetőséget látott a büntetés enyhítésére, különös tekintettel a bűncselekmény elkövetése óta eltelt rendkívül hosszú - az elévülési időhöz közelítő - időmúlásra. Ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés próbaidejét 2 évre enyhítette, figyelemmel a Btk. 85. § (2) bekezdésében írtakra is.

Az elsőfokú bíróság egy bűncselekmény miatt szabta ki a vádlottal szemben a büntetést, azonban azt - nyilvánvaló elírási hiba következtében - halmazati büntetésként jelölte meg, ezért a másodfokú bíróság az erre történő utalást az ítélet rendelkező részéből mellőzte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének kihirdetésekor törvényesen járt el, amikor V. r. vádlottal szemben pénzmellékbüntetést szabott ki. A bűncselekmény jogerős elbírálásakor hatályban lévő új Btk. a pénzmellékbüntetést, mint büntetési nemet

már nem ismeri, azonban a pénzbüntetés kiszabására e törvény is lehetőséget biztosít.

A Btk. 50. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

Az idézett törvényhely (1) bekezdése határozza meg a napi tételes rendszerű pénzbüntetés kiszabásánál figyelembe veendő körülményeket, míg a (3) bekezdés írja elő a napi tételek és az egy napi tételnek megfelelő összegek minimumát, illetve maximumát.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy V. r. vádlott a vesztegetés elfogadása büntetett haszonszerzés céljából követte el, amiért őt a bíróság határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélte, továbbá a vádlottnak megfelelő jövedelme, illetve vagyona van, tehát vele szemben kötelező a pénzbüntetés kiszabása.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzmellékbüntetést a Btk. 50. § (3) bekezdésében meghatározott keretek között 50 napi tétel, napi tételenként 2000 forint, összesen 100.000 forint pénzbüntetésként tekintette kiszabottnak.

A másodfokú bíróság a Btk. 51. § (1) bekezdésében írtaknak a felhívásával rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról.

Figyelemmel arra, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés egy függő jogi helyzet, és utóbb sor kerülhet a büntetés végrehajtására, ezért a Fővárosi Ítéltábla V. r. vádlott vonatkozásában is rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja értelmében azzal, hogy ez a rendelkezés csak a börtönbüntetés utólagos végrehajtása esetén hatályosul.

Valamennyi hitelfelvevő vádlottnál enyhítő körülményként értékelte a másodfokú bíróság a bűnsegédi magatartásukat a közbizalom elleni bűncselekményben, ugyanúgy, mint a bűncselekményeik elkövetése óta, illetve az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése óta bekövetkezett időmúlást.

A hitelfelvevő vádlottak vonatkozásában is igaz az a megállapítás, amelyet a másodfokú bíróság az ítéletének 49. oldalán részletesen kifejtett, nevezetesen, hogy az új Btk. rendelkezései több szempontból is kedvezőbbek.

XII. r., XIX. r., XXII. r., XXIII. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLIII. r., XLIV. r., fiatalkorú XLV. r. vádlott esetében az értékhatár változásokra tekintettel a terhükre megállapított két rendbeli vagyon elleni büntett közül az egyik vétségi alakzat lett, amely értelemszerűen ugyancsak enyhébb megítélést tesz lehetővé.

A Fővárosi Ítéltábla ezért valamennyi hitelfelvevő vádlottat érintően - XXXVI. r. vádlott kivételével - enyhítette az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetéseket úgy, hogy mind a szabadságvesztésük, mind pedig a próbaidők tartamát csökkentette, továbbá e vádlottaknál is rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról a fentebb már kifejtettek értelmében.

XXIII. r. és XXXV. r. vádlottak próbára bocsátását a Btk. 66. § (1) bekezdés a) pontjában írtak alapján szüntette meg, a Be. 568. § (3) bekezdésében szabályozott eljárás keretében.

Az elsőfokú bíróság a bank1 magánfél polgári jogi igényét elutasította, ugyanakkor az iratokból megállapítható, hogy a Tatabányai Törvényszék a bírósági iratok 392. sorszáma alatt hívta fel a sértettet a polgári jogi igényének érvényesítésére, majd ezt követően bank1 a bírósági iratok 402. szám alatti válaszában úgy nyilatkozott, hogy a polgári jogi igényt az Észak-dunántúli Régió fogja bejelenteni, azonban ez nem történt meg.

Ugyanakkor a másodfokú eljárás során a Fővárosi Ítéltábla az I-III. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét a jutalékra is megállapította, melyre a pénzügyi intézet nem terjesztett elő polgári jogi igényt, ezért e vonatkozásban mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletéből az erre vonatkozó rendelkezést.

A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezése értelmében többek között vagyonelkobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során, vagy azzal összefüggésben szerzett.

A Btk. 75. § (1) bekezdés b) pontja szerint a vagyonelkobzást pénzösszegben kifejezve kell elrendelni, ha a vagyonelkobzás alá eső vagyon az egyéb vagyontól nem különíthető el, vagy az elkülönítése aránytalan nehézséget okozna.

Ezért a másodfokú bíróság I. r. vádlottal szemben 1.322.350 forint, II. r. vádlottal szemben 3.114.090 forint, míg III. r. vádlottal szemben 1.791.100 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.

Az egyes vádlottakra eső és pénzösszegben kifejezett vagyonelkobzás mértékét akként állapította meg a másodfokú bíróság, hogy I. r. vádlott vonatkozásában az 1-48. tényállási pontokban a Bt1-nek kiutalt jutalék felét állapította meg a vagyonelkobzás alapjául, míg II. r. vádlott esetében a fenti összeg másik felét, továbbá az Bt2-nek kiutalt jutalék összegét tette vagyonelkobzás tárgyává. III. r. vádlott esetében a Bt1-nek kiutalt jutalék képezte a vagyonelkobzás alapját annyiban, amennyiben a jutalékból a III. r. vádlott is részesült.

A másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú bíróság zár alá vételt feloldó rendelkezését is, figyelemmel arra, hogy a Be. 159. § (2) bekezdése úgy

rendelkezik, ha az eljárás olyan bűncselekmény miatt folyik, amellyel kapcsolatban vagyonekobzásnak van helye, illetve ha polgári jogi igényt érvényesítenek, és alaposan tartani lehet attól, hogy a kielégítést megghiúsítják, ezek biztosítására a dolog, vagyoni értékű jog, követelés vagy szerződés alapján kezelt pénzeszköz zár alá vétele rendelhető el. Jelen esetben a másodfokú bíróság az I-III. r. vádlottak esetében vagyonekobzást is elrendelt és e rendelkezés feltétlen hatályosulása érdekében tartotta fenn I. r. és II. r. vádlottak meghatározott vagyontárgyait érintő zár alá vételt.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet bevezető része tévesen tüntette fel tárgyalási napként 2012. január 19-ét és 20-át, mert a rendelkezésre álló jegyzőkönyvek alapján megállapítható, hogy a fenti napokon nem tartott érdemi tárgyalást a Tatabányai Törvényszék, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének bevezető részéből mellőzte ezek feltüntetését.

A másodfokú nyilvános ülésen elhangzottak alapján a Fővárosi Ítéltábla rögzítette több vádlott új személyi igazolványának számát, továbbá II. r. vádlott lakóhelyét.

A másodfokú eljárásban az enyhítést célzó védelmi fellebbezések -I. r., II. r., III. r. és XXXVI. r. vádlottak kivételével - eredményre vezettek, ezért a másodfokú eljárásban a kirendelt védők díjaként felmerült bűnügyi költségről a Fővárosi Ítéltábla a Be. 381. § (2) bekezdésének felhívásával megállapította, hogy azt az állam viseli.

III. r. és XXXVI. r. vádlottakat a Be. 381. § (1) bekezdésében írtak alapján kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen az ügyész, I. r., II. r. és III. r. vádlott és védőik a Be. 386. § (1) bekezdés b) pontja alapján élhetnek fellebbezéssel.

Budapest, 2014. év február hó 7. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Tatabányai Törvényszék 3.Fk.94/2010/501. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Fkf.144/2013/31. számú ítéletében írt változtatásokkal V. r., VIII. r., XII. r., XIX. r., XXII. r., XXIII. r., XXV. r., XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r., XXXIV. r., XXXV. r., XXXVI. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLIII. r., XLIV. r., fiatalkorú XLV. r. és XLVIII. r. vádlottak vonatkozásában a 2014. év február hó 7. napján jogerőre emelkedett és - a szabadságvesztések kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2014. év február hó 7. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő